ISSN 0132-4462

ТРАВЕНЬ

1983

Київ

Виходить з січня 1927 р.

№9 (1147)

Ціна номера 30 коп.

ПЕРЕЦЬ

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Якісь дивні злодії: відключили сигналізацію, зірвали замок і не взяли жодного пальта, жодного костюма, жодного плаття...

(Відгадайте, на складі якої швейної фабрики сталася ця пригода?)

Дружне перче!

Розтлумач, будь ласка, голові колгоспу «Ленінська іскра» тов. Базаляну, що навіть коли річка носить назву Гнилий Бланець, то це ще не означає, ніби в неї можна скидати усяку гидоту. Бо поки що голова колгоспу вважає, що назва повинна себе виправдовувати, тому велить спускати гноївку з ферми прямісінько в річку, спокійно сплачуючи штрафи (не з своєї, звичайно, кишені), і ніяких очисних споруд робити не збирається.

Л. ПОЛІЩУК.

с. Підлісне
Новоодеського району
Миколаївської області.

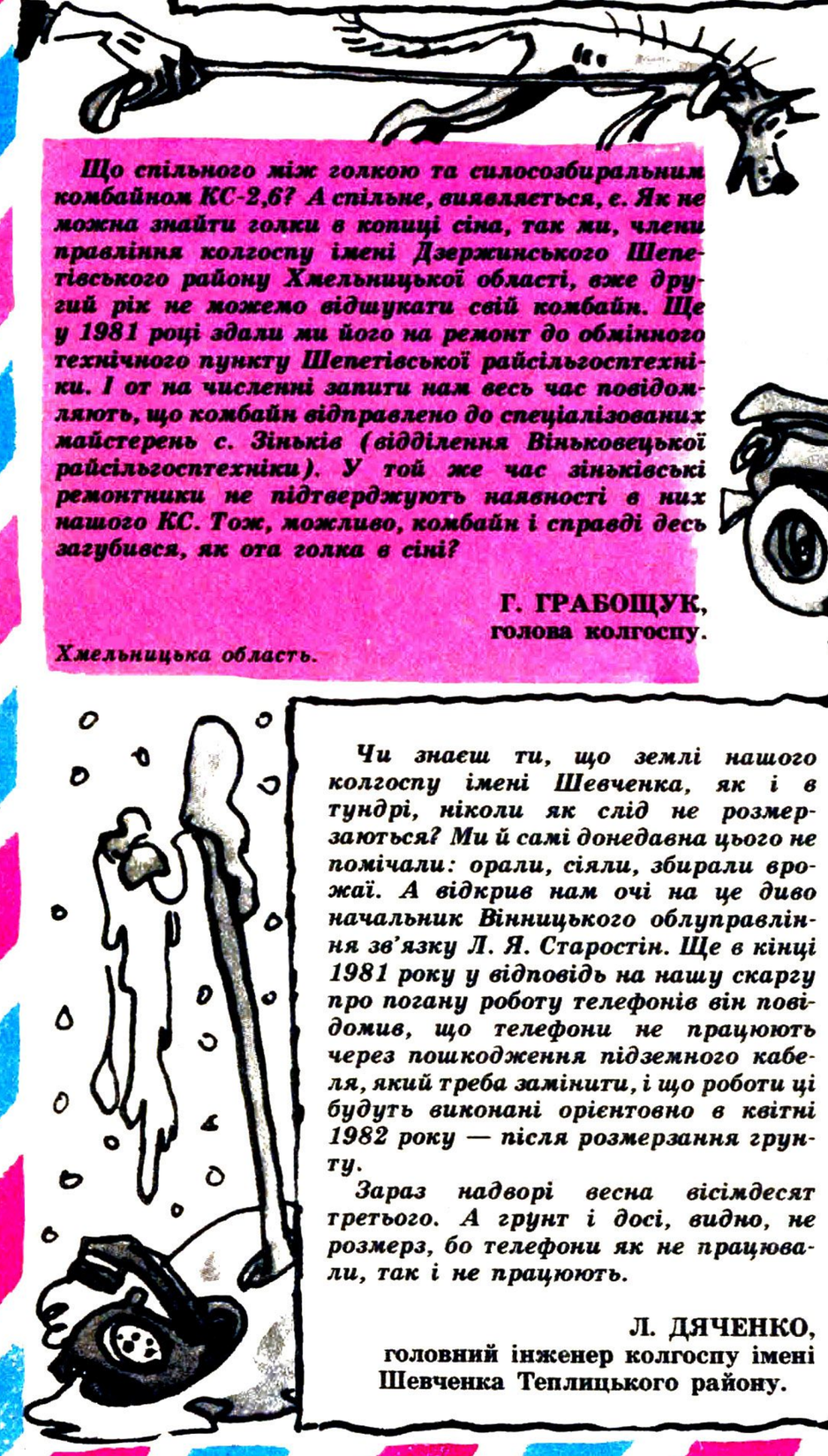

Що спільного між голкою та силосозбиральним комбайном КС-2,6? А спільне, виявляється, є. Як не можна знайти голки в копиці сіна, так ми, члени правління колгоспу імені Дзержинського Шепетівського району Хмельницької області, вже другий рік не можемо відшукати свій комбайн. Ще у 1981 році здали ми його на ремонт до обмінного технічного пункту Шепетівської райсільгосптехніки. І от на численні запити нам весь час повідомляють, що комбайн відправлено до спеціалізованих майстерень с. Зіньків (відділення Віньковецької райсільгосптехніки). У той же час зіньківські ремонтники не підтверджують наявності в них нашого КС. Тож, можливо, комбайн і справді десь загубився, як ота голка в сіні?

Г. ГРАБОЩУК,
голова колгоспу.

Хмельницька область.

Відразу хочу тебе попередити: мій лист, очевидячки, може здатися нудноватим, схожим на акт технічної експертизи. А це тому, що нам, водіям колгоспу імені Крупської Червоноармійського району Житомирської області, не до сміху. І ось чому.

Наше господарство одержало з Олександрійського авторемонтного заводу (Кіровоградщина) полагоджений тамтешніми майстрами ГАЗ-93. Щоб ти оцінив якість ремонту загалом, скажу, що в Олександрію грузовик доставили своїм ходом, а назад його довелося притягти. Тепер — про деталі. Водяний радіатор непридатний, а масляного зовсім немає, бензобак протікає, електропроводка не підключена, рульове управління і гальмівна система з дефектами, навіть колеса не прикручені, а приварені. І це ще не все.

У мене склалося таке враження, що на цьому заводі немає ні директора, ні технічних служб, не кажучи вже про відділ технічного контролю. А в багатьох ремонтників немає совісті. І навряд чи вона появиться, якщо не закликати бракоробів до порядку з усією суворістю.

В. ЧЕРНИШ.

Скажи, яку основну продукцію виробляє Львівський автобусний завод? Звичайно, ти відповіси, що автобуси.

Мушу сказати, що донедавна і я так думав. Але оце, купивши у нас, у Ворошиловграді, підставку для ліплення з пластиліну, яку виготовляє Львівський автозавод з відходів від пластиків,— я дійшов висновку, що саме ці підставки — найголовніша продукція заводчан. І наштовхнуло мене на цю думку те, що копійчаним підставкам приділяють на підприємстві неабияку увагу. Так, на зворотному боці кожної з них можна побачити велетенські ярлики, на яких відомостям про ці підставки відведено аж цілих вісім пунктів.

А тепер, друже, сам суди: чи стали б львівські автобусобудівники так щедро виділяти на якісь дрібниці стільки дефіцитного паперу? Мабуть, ні.

В. РУСИНОВ.

Чи знаєш ти, що землі нашого колгоспу імені Шевченка, як і в тундрі, ніколи як слід не розмерзаються? Ми й самі донедавна цього не помічали: орали, сіяли, збирали врожаї. А відкрив нам очі на це диво начальник Вінницького облуправління зв'язку Л. Я. Старостін. Ще в кінці 1981 року у відповідь на нашу скаргу про погану роботу телефонів він повідомив, що телефони не працюють через пошкодження підземного кабеля, який треба замінити, і що роботи ці будуть виконані орієнтовно в квітні 1982 року — після розмерзання грунту.

Зараз надворі весна вісімдесят третього. А грунт і досі, видно, не розмерз, бо телефони як не працювали, так і не працюють.

Л. ДЯЧЕНКО,
головний інженер колгоспу імені Шевченка Теплицького району.

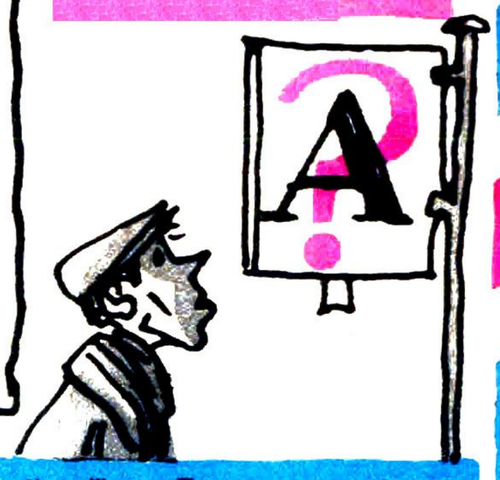

Був час, коли ми, жителі села Нова Сергіївка Березнегуватського району Миколаївської області, сприймали усілякі неприємності і незручності спокійно, вірячи, що все минеться. Словом, не втрачали оптимізму. Навіть коли в нашому клубі перестали демонструвати кінофільми, а автобуси з райцентру почали з'являтися рідше, ніж місяць-молодик на небі. Всі були переконані, що це тимчасово і не слід панікувати.

З тих пір минуло вже майже п'ять років і, прямо скажемо, від нашого оптимізму й сліду не лишилось. Бо клуб досі не працює, автобусів не видно. А неодноразові звертання до різних інстанцій з цього приводу справу з місця не зрушили. Виходить, як у прислів'ї: надівся дід на обід, та без вечері спати ліг.

Отож і звертаємось до тебе, Перче: не дай нам перетворитись остаточно на похмурих песимістів.

МЕХАНІЗАТОРИ КОЛГОСПУ.

Казка про Мусія

Ішла жінка вулицею.
Втомилася. Сіла.
— Ви не бачили, часом...
Шукаю Мусія.
Ти його вдома сій —
не вродить Мусій,
ти до нього ладком —
він до тебе задком.
Чи гудиш,
чи годиш йому, як болячці,—
манера в нього одна:
і твоєму годінню,
й твоїй балачці —
гріш ціна:
не тримається дому — і край!
Хоч бери його припинай:
Я — в ланку,
а він
обдурить мене
і чкурне.
То по базарах тиняється в місті,
то куму чи кума
знайде в сусіднім селі.
Та тільки й знає:
то по сто, то по двісті.
Дістане ті «грами»
і з-під землі!..
Я і так вже і сяк до нього —
не помагає нічого!
Каже: «Будеш доймати знову,
запишусь добровольцем кудись
на будову»...
Так то так, п'яндиго проклятий,
а хто ж буде землю цю обробляти?!
Пуття з нього, правда,
і тут чортмає...
А там — дармівщина хіба чекає?!
Еге! Наставляй-но обидві жмені!..
Каже: «Не вчи! — ми й самі учені!
Людей багато, а я один —
усе в когось знайдеться зайва
десятка»...
Ні поросятка не треба йому,
ні телятка —
каже: «А нащо тоді магазин?!»

...Була потіха для всього села,
бо жінка
Мусія таки знайшла.
Вранці дивляться люди —
ах, боже, ж ти мій! —
на цепу Мусій!
Ще й гарчить! —
чи і справді злий,
чи так, для годиться...
А біля нього
сміється, взявшись у боки,
з батогом молодиця...

Така-ось у казці була розв'язка.
На цьому й кінчалася моя казка.
Але сьогодні оце дізнався:
Мусій із цепу зірвався,
і — почалася знов чудасія:
тиняється знову, винюхує «грами»...

...Ви не бачили, часом, Мусія?
Пригляньтесь: не крутиться десь
між вами?

В. БРОВЧЕНКО.

ПАЦЮКИ ПІД ОХОРОНОЮ

З прапрадавніх давен чудувалися люди цим справді незбагненним дивом природи — лісами. Чого-чого тільки не було і не жило колись у дрімучих хащах! І ведмеді-вернидуби, і вовки-сіроманці, і лисички-сестрички, і зайці-вухані... А ще: русалки, лісовики, перелесники, потерчата, чаклуни, відьми і — і — і — стільки всякого іншого населення, що не проти ночі будь воно й згадано!

Тепер фауни в наших лісах — як реальної, так і міфологічної — значно поменшало. Як, до речі, скоротилася й площа самих лісів. Уже не шумлять вони безбережними зеленими морями від обрію та до обрію, а боязко туляться невеличкими острівцями понад річками та річечками, ховаються у ярках та у вибалках подалі від всевидячого людського ока. Та даремно: кожна липка та осичина порахована, записана і взята на облік.

І все ж у кожного лісу, хай навіть маніпусінького, є своя таємниця. От хоч би візьмім для прикладу приоскольські ліси, що розкинулися на території п'яти районів Харківщини. Площа їх не така вже й велика: усього 38,6 тисячі гектарів. А скільки усяких чудасій відбувається там — не злічити!

Ось вам чудасія перша: у Дворічанському районі чималенька ділянка лісу раптом виявилася густо залитою, вибачайте на слові, гноєм. Від надмірної кількості аміаку, котрий проникає у грунт, в'януть і всихають дерева. Звідки, питається, узялося в лісі стільки отого органічного добрива? Корів тут не пасуть, картоплю садити ніхто не збирається. Можливо, сюди забрело з Біловезької Пущі величезне стадо зубрів?.. Але ж, окрім отого скандального сліду, більш ніяких ознак перебування могутніх звірів тут не виявлено... Дехто з найменш загартованих в атеїстичному відношенні лісників уже навіть почав подейкувати про втручання нечистої сили...

А он у Куп'янському районі біля селища Ківшарівки у лісі — теж раптом і теж — хтозна звідки! — з'явився якийсь страшенно міцний і, ще раз перепрошуємо, страшенно неприємний запах. Ну, просто підійти ближче, ніж на кілометр, туди неможливо... Ми, може, шокуємо своєю малоестетичною розповіддю певну частину читачів,— але ж наш час, як відомо, не терпить нерозгаданих таємниць. Тим більше, коли ця таємниця загрожує існуванню вже й так добряче обчухраних лісів, цих легень природи, а отже — й наших з вами, шановні, легень!

Тим-то лісники з ніг збилися, намагаючись будь-що вирвати у природи розгадку отих зловісних явищ. І таки вирвали — але не у природи, котра виявилась тут абсолютно ні при чому, і не в нечистої сили, яка теж у даному разі була просто-таки ангельськи невинна. Як встановило розслідування, гній під дерева вносять з такою небаченою досі щедрістю зовсім не зубри, а... механізатори радгоспу «Дворічанський».

Може, на фермі великої рогатої худоби, звідки вони його возять, цього добрива зібралися такі гори, що просто дівати нікуди?

Так ні. Орних земель у радгоспі — дай боже. Та переважна їх більшість, бачте,— від ферми далеченько, а ліс — поряд. Так чо' ж довго возитися?..

Подібним же чином розкрилась і ківшарівська загадка. Позатуляви носи підручними засобами, вирушили лісники на пошуки джерела неприємного запаху, що доносився з лісу. І знайшли. Джерело впадало у притоку річки Оскол, а витік свій брало з двох каналізаційних труб, котрі на протязі двох кілометрів попрориваліся на стиках...

Цей неприємний запах вітер доніс і до Куп'янської санстанції. Її головний лікар Іван Пилилович Сухін страшенно обурився і тут же оштрафував винного у забрудненні природи — директора ливарного заводу Віктора Івановича Кошельова. Аж на цілих на десять карбованців. І не менше! Хай знає. Задоволений виконанням свого службового обов'язку, головлікар стомлено витер піт із чола й заспокоївся. В не менш гарному настрої полишився і директор заводу. Десятка — воно невеликі гроші, але й тих Віктору Івановичу не довелося відривати від сімейного бюджету. Їх заплатив головний енергетик В. Л. Борисов, на якого було звалено всю вину за несправну каналізацію. Таким чином, усі заспокоїлись, і смердюче джерело, як і раніше, благополучно продовжує поповнювати лісову річечку.

Довго билася лісова охорона над розгадкою ще однієї таємниці: хто риє землю в лісі, що прилягає до одинадцятого Куп'янського заводу залізобетонних конструкцій? Там так усе кругом порито й покопано, ніби стадо велетенських вепрів поселилося в цій місцевості. Але оскільки нашестя диких тварин вже давненько ніхто не зафіксовував, окремі несвідомі голоси знову ж таки висловили припущення, що, можливо, то відьми ночами справляють тут свій шабаш?..

Зробили засідку. Дійсність виявилася значно прозаїчнішою від фантастичних припущень: замість відьм у ліс прибули самоскиди, з їхніх кабін повискакували здоровенні хлопці у джинсах і почали гарячково закопувати в землю браковані залізобетонні вироби.

Може, директор вищезгаданого заводу В. О. Юрихов та директор автобази, яка обслуговує цей завод, В. П. Ситник сподіваються, що з отих бракованих плит і стовпців виростуть нові, доброякісні? Не знаємо. Але знаємо точно: ліс на цьому місці ніколи вже не ростиме.

Працівникам лісового господарства було б, звичайно, набагато легше боротися з подібного роду «нечистою силою», яка нагороджує усілякими нечистотами нашого зеленого друга, коли б їм допомагала громадськість. А слід сказати, що в самому лише Куп'янському районі налічується 26 тисяч членів Товариства охорони природи. Ціла армія! Та, на жаль,— недіюча. Бо її штаб, як нам стало відомо, потрапив у полон... до пацюків.

Кілька днів автори цих рядків безуспішно намагалися потрапити до того штабу. Проте двері незмінно були на замку. Нарешті вдалося зустрітися з відповідальним секретарем товариства М. О. Сабадою.

— Чому це ви не буваєте на своєму робочому місці? — поставили їй автори банальне запитання.

— Бо там пацюки! — здригаючись від жаху, відповіла Марія Олексіївна.

— Так потруїть їх!

Сказали й прикусили язика. Марія Олексіївна подивилась на нас так, що ми мало не згоріли на місці. Справді, як це вона, покликана оберігати живу природу, раптом заходиться винищувати її?

Еге ж, із цим недоречним запитанням ми таки дійсно сіли у велику калюжу. Проте після цієї розмови так приємно-приємно стало враз на душі. Нехай, подумали ми. Нехай гине ліс, гине річка,— але ж є все-таки в Куп'янському районі якась фауна, котра знаходиться під надійною охороною! Це пацюки, котрим у приміщенні Товариства охорони природи, певна річ,— вже ніщо не загрожує.

М. ПРЯДКО,
В. ФЕДЮК.

Харківська область.

Мал. В. ГОНЧАРОВА

— Мишко! Свіжі газети були!
— Ні, не було. Сьогодні ще туристи не приходили...

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

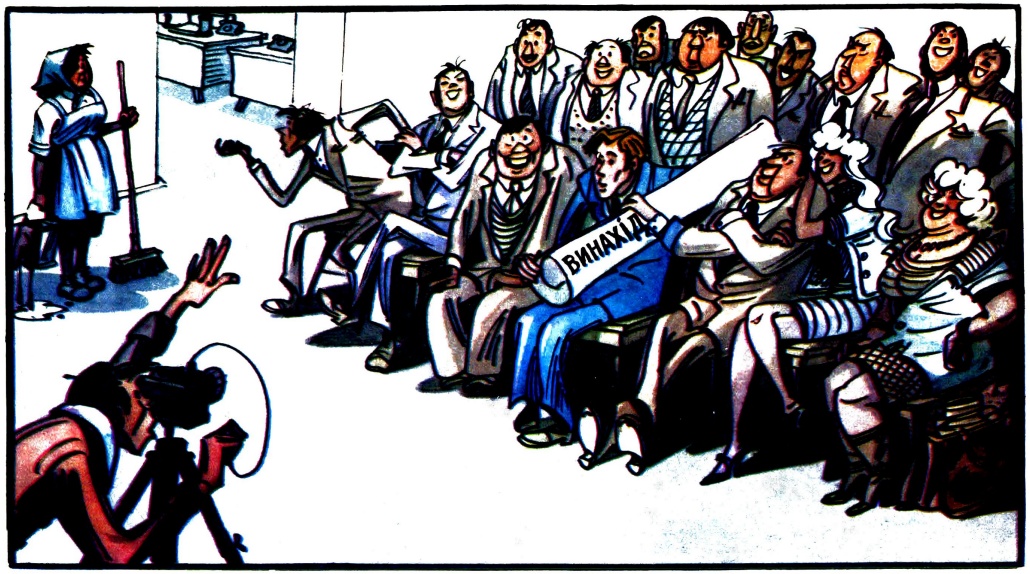

— Тьотю Машо, ідіть і ви з нами сфотографуєтеся! Адже ми теж до його винаходу ніякого відношення не маємо.

ПРОСТО ІВАНЕНКО

ГУМОРЕСКА

Двері відчинилися. Виконроб Минко відірвав погляд від паперів і перевів його на людину, що зайшла. Середніх років чоловік в акуратному чорному костюмі і білій сорочці наблизився до столу. Втомлено зітхнувши, опустився на стілець. Минко вичікувально мовчав.

— Ви керуєте ось цим? — чоловік показав рукою на вікно, за яким можна було побачити будівельний майданчик.

— Ну, я,— не зовсім впевнено відповів виконроб.

— Обійшов я оце вашу будову... — чоловік ледь скривив губи і невдоволено похитав головою.

— Щось не так? — захвилювався Минко.

— Давайте все по черзі. Майже п'ять годин два крани у вас простоюють без діла.

— Ясно,— виконроб витяг з кишені потертий блокнот. — Сьогодні ж викличу бригадира разом з кранівниками. Обговоримо. Покараємо.

— Далі. Блоки... Та це ж варварство! Ви монтуєте будинок, по суті, з бракованих блоків! Відбиті ріжки, тріщини. Монтажники ліплять їх абияк...

— Правильне зауваження,— ручка швидко забігала по чистому аркушу блокнота. — Я сам звертав на це увагу. Але, знаєте, поточні питання заїли. Доповім керівництву. І особисто, зрозуміло, вживу заходів.

— Це добре, що ви прислухаєтесь,— схвалив чоловік.

— У цьому мій обов'язок,— скромно опустив голову Минко. — Ще що?

— Зверніть увагу на гідроізоляцію. Адже ваші підлеглі її не ставлять. А що буде у негоду?

— Що?

— Сирість. Волога.

— Так, так. Атмосферні опади... Зрозумів. Неодмінно займуся цим.

Чоловік на хвилину замислився.

— Ага. Ледь не забув. Асфальт. Гадаю, що він триматися не буде.

— Чому?

— Ви кладете його прямо на землю. Без щебінки. Яка вже тут якість?

— Приймаю повністю і це ваше вельми суттєве зауваження. Що іще?

— Поки все,— відповів чоловік. — На все добре.

— До побачення,— сонячно посміхнувся Минко. — Негайно всі ваші вказівки доведу до відома керівництва.

— Дивіться, вам видніше,— чоловік вийшов.

Виконроб провів його поглядом і швидко завертів телефонний диск.

— Андрію Петровичу? Драстуйте. Виконроб Минко. Андрію Петровичу, щойно від мене пішов якийсь мужчина. Видно, з народного контролю. Виявив багато браку на будові.

— Те-ек. Зрозумів,— почувся у трубці сердитий голос. — Коли думаєш усувати всі ці неподобства?

— Одразу ж візьмуся за ліквідацію виявленого ним браку.

— Правильно. Як тільки все виправиш,— дзвони мені, а я вже сам доповім товаришеві... Як його прізвище?

— Забув запитати.

— А звідки він?

— Думаю, що таки з народного контролю. Але зараз уточню,— Минко визирнув у вікно. Біля величезної купи битого скла стояв недавній гість. Минко відчинив кватирку і гукнув:

— Вибачте, будь ласка, як ваше прізвище?

— Іваненко,— з готовністю відповів чоловік.

Минко замислився. Іваненків на своєму віку стрічав чимало.

— А звідки? — запитав.

— Як — звідки? — не зрозумів чоловік.

— З якої організації?

— Та я не з організації. Мимо проходив. Побачив. От і вирішив... До речі, б'єте скла ви надто вже багато...

— Не з організації?.. Та якого ж ви біса... Ану геть із об'єкту!!! — Виконроб грюкнув кватиркою. — Лазять тут різні...

Ігор ЛАГОЗА.

РОЗСУДИЛИ-РОЗДІЛИЛИ

Агресивний батько,
Агресивна мати...
Вкупі жить не можуть —
Треба розлучати.
Треба розлучати...
Ну, а як же діти?
— А дітей ми можем
Взять і поділити! —
Мовить батько глухо,—
Зробим згідно плану:
Ти береш Сергія,
Я — беру Тетяну.
В нас вона найстарша,
Матиму підмогу —
Щось там їсти зварить,
Вимиє підлогу...
А Сергій — найменший.
Візьмеш — гарантую:
Підросте — його я
Десь та прилаштую...
— Так, а середульші?.. —
Морщить лоба мати.
— Ну, а цих ми можем
В інтернат віддати.
От, удвох там будуть
І Гнатко, і Слава;
Хай нам допоможе
Чимось і держава.
В нас вона багата,
Щедра, не скупенька,
Виростить дітей нам,
Як своїх рідненьких...

Так і ухвалили
Батечко та мати...

Що до цього можна
Тут іще додати?!.
Написав я вірш цей
І одніс до «Перця» —
Хай батькам подібним
Десь — як слід! — гикнеться!

Микола ЯРОВИЙ.

ВТК Перця

ЗАПРОГРАМОВАНИЙ ПШИК

Можливості науково-технічної революції воістину безмежні! Не кажучи вже про її плоди. Скажіть, хіба могла людина доентеерівської епохи колинебудь навіть мріяти про те, щоб програмувати настрій? Та нізащо! Інша справа — тепер.

Про це яскраво свідчить історія, що трапилася з Миколою Івановичем Давиденком — мешканцем провулку Жовтневий, 13, міста Кремінна Ворошиловградської області, наладчиком місцевої баянної фабрики.

Усе почалося з хобі. Захопився Микола Іванович аматорським кіно. І закортіло йому увічнити на плівку свій рідний колектив. І не в чорно-білому зображенні, а в усіх фарбах бурхливого сьогодення. Отож подався наш герой до спеціалізованого магазину та придбав для цієї мети кольорову кіноплівку «ЦО-32д» шосткинського виробничого об'єднання «Свема». І вже наступного ранку заходився творити кінохроніку баянної фабрики.

Коли останні кадри було відзнято, Микола Іванович, природно, поквапився проявити плівку. І ось тут прислужився йому набір хімікатів для обробки кольорових кіноплівок, що вже не один рік виробляє львівський завод «Реактив». Щільно зачинившись у ванній, кіноаматор почав «стадіями», як і вимагає того інструкція, що додається до львівського проявника (а стосується вона, як вказано на обкладинці, і плівки «ЦО-32д»), чаклувати над стрічкою.

Усе йшло у Миколи Івановича гаразд, аж доки не добрався він до шостого пункту тієї інструкції, де чорним по білому написано, що тривалість кольорового проявлення вказано на самій упаковці плівки. Кинувся М. І. Давиденко до упаковки. Проте, як старанно не вивчав її — навіть усередину кілька разів зазирав,— так ніякого хронометражу часу й не знайшов.

Викинувши у кошик зі сміттям безповоротно зіпсовану на шостій стадії плівку, він сів та й написав про своє кіногоре до Перця.

Але подібна ситуація трапилася не тільки з М. І. Давиденком. Тисячі кіноаматорів, користуючись продукцією шосткинського об'єднання «Свема» і львівського «Реактив», навіть і не уявляють, який сюрприз запрограмували для них виробничники. І що на «шостій стадії» обробки кольорової кіноплівки «ЦО-32д» від їхнього доброго настрою залишиться самий лише пшик.

Ю. ЩЕНКО.

Ворошиловградська область.

МОЛОТКОМ ЙОГО, МОЛОТКОМ!

Коли я почув, що Красилівський машинобудівний завод випускає вічні тракторні навантажувачі, то спочатку засумнівався у достовірності такої інформації. Адже відомо — у світі нічого вічного не буває. Вирішив проконсультуватися з механізаторами, котрі працюють на цих машинах.

— Так, ми називаємо їх вічними,— підтвердили вони.

— А чому? — поцікавився я.

— Ну, як вам пояснити?.. Коли випускається нова техніка, то мусять бути і запчастини до неї. А для тракторного навантажувача немає.

— Ніяких?

— Ніяких,— відповіли механізатори. — А якщо немає для машин запчастин, то, виходить, вони мусять бути такими якісними, що не потребуватимуть ніякого ремонту...

«Бач, який гігантський крок уперед зробили машинобудівники! — подумав я. — Обов'язково треба привітати їх з успіхом». І, навіть не дослухавши механізаторів до кінця, поспішив на Красилівський машинобудівний завод.

— Це на межі фантастики! — міцно потиснув я руку заступнику директора підприємства В. З. Сереветнику. — Ви зробили, здається, неможливе. Хотілося б детальніше дізнатися, як усе-таки вдалося налагодити випуск такої досконалої машини.

— Не святі горшки ліплять,— скромно відповів Віталій Захарович. — Випускати прекрасні машини — наш обов'язок перед трудівниками села. І ми не зупинимося на досягнутому...

Потім я зайшов до головного конструктора заводу О. М. Шишка.

— Не дрімає конструкторська думка! — привітав я його. — Це ж треба до такого додуматися!

— Ви що маєте на увазі? — насторожився Олександр Михайлович.

— Ваш тракторний навантажувач ПТС-77.

— А вам що, теж скаржаться на їх якість?

Від такого повороту в розмові я аж розгубився.

— Нічого дивного в цьому не бачу,— продовжував головний конструктор заводу. — Нова техніка завжди вимагає удосконалення. Для ПТС-77 ми вже розробили нову форму ковша, удосконалили гідроциліндри, гідробаки, гідророзподільники...

— А я думав, раз до навантажувачів немає запчастин... — зовсім розгубився я.

— Запчастин немає, бо нашому заводові ще не доведено план на їх випуск. Це явище тимчасове...

Начальника відділу технічного контролю Л. А. Білоуса я вже не наважився гаряче вітати з успіхами, а тільки запитав:

— Як на підприємстві з браком?

— Боремося,— відповів Леонід Андрійович. — Тільки за минулий рік нашими контролерами складено про брак 1.066 актів. Крім того, нещодавно спеціальна комісія обстежила тракторні навантажувачі ПТС-77, які працюють на цукрових заводах Хмельницької і Тернопільської областей, і виявила у багатьох гідроциліндрах металеву стружку, браковані деталі, відхилення від креслень... Зафіксовано навіть випадки, коли болти на заводі не закручувалися, а забивалися молотком.

— Як молотком? — не повірив я.

— А так: трах-бах! — і готово. Економія часу. А все тому, що низька ще на підприємстві трудова дисципліна.

— Що низька, то низька,— погодився начальник пропускного бюро заводу Т. М. Проданюк. — Ви ж самі бачили сьогодні вранці: робочий день уже розпочався, а на нашій прохідній, як кажуть, ніде яблуку було впасти. Ми намагаємося навести порядок, але не завжди відчуваємо підтримку з боку керівництва заводу.

Після всього почутого мене, повірте, вже не здивувала відповідь начальника відділу транспортних перевезень і техніки республіканського аграрно-промислового об'єднання цукрової промисловості Мінхарчопрому УРСР О. С. Кулика, у якого я поцікавився якістю ПТС-77:

— Більша частина навантажувачів, котрі красилівці випускають для нашої галузі, виходить з ладу вже після першого року експлуатації. Запчастин для цих машин, як ви знаєте, немає. Тут хоч скач, хоч плач... А той факт, що деякі болти на заводі не закручують, а забивають молотками, мабуть, найкрасномовніше свідчить про якість.

Сиджу я оце тепер і думаю: що ж усе-таки мав на увазі заступник директора Красилівського машинобудівного заводу В. З. Сереветник, коли говорив: «Ми не зупинимося на досягнутому...»?

М. ПРУДНИК.

Хмельницька область.

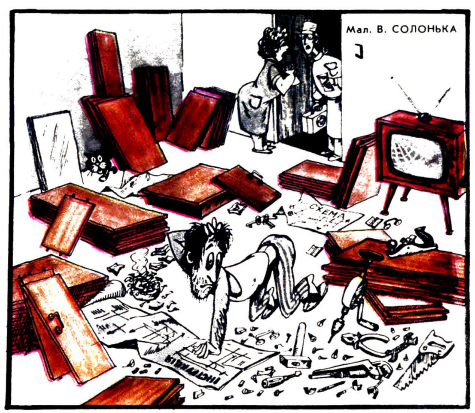

Мал. В. СОЛОНЬКА

— Мій чоловік зовсім здичавів. Не їсть, не п'є... Ось уже котрий тиждень усе цю стінку збирає...

ДУМКИ РЕЧЕЙ

ВИДЕЛКА: — Як би мене не лякали, а не з'їдять.

ГОРІЛКА: — Спочатку заливаю пельку, а потім розв'язую язик.

КАЧАЛКА: — Добре показувати зверхність на податливому матеріалі.

МАГНІТОФОН: — Хоч би раз заговорити власним голосом.

ПОПІЛЬНИЧКА: — Фенікс із цигаркового попелу не злітає.

ЯКІР: — Є глибини, де не досягнеш дна.

Дмитро АРСЕНИЧ.

— Не будеш слухати мене, то будеш слухати його.

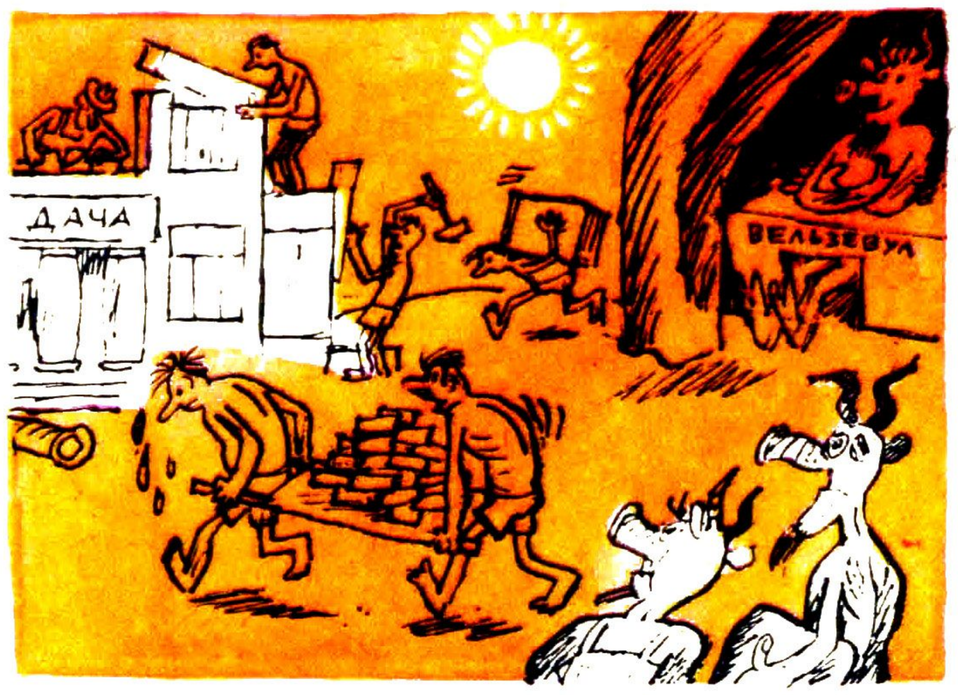

— Ну, переконалися, що наш шеф використовує грішників у особистих цілях!

— Якщо ти вийшла вже заміж за чорта, то бери качалку.

— Прислали в наш колектив на перевиховання.

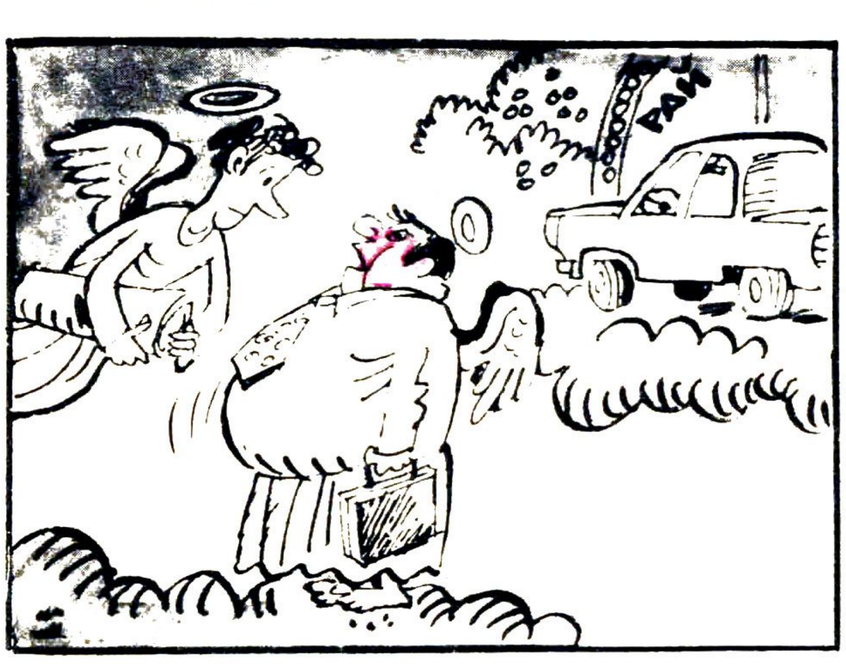

— З того часу, як купив машину, зовсім розтовстів. Літати не можу.

Без слів.

ГУМОРЕСКА

Раніше все йшло добре. Мої рідні і рідні моїх рідних були задоволені. Та прийшов у наш колгосп новий голова і незабаром викликає мене:

— Що це, Миколо Сидоровичу, з птахофермою сталося? — питає. — Яєць майже немає. Що вони там — заквоктали усі разом?

— Ні, квочок не водиться, але нестися перестали, — відповідаю. — Мабуть, облінилися, знай — жирують собі.

— Бачив, як вони жирують,— каже голова. — Усе подвір'я ферми наче кроти перерили. За накладними один твій півень утричі більше за індика з'їдає, а глянеш на нього — страшно стає: самі мощі кукурікають. Ледь їх вітер не несе. Зарубай собі на носі,— додав,— не виправиться становище через місяць — і тебе занесе подалі від ферми.

На цьому наша розмова скінчилась. Лечу селом до птахоферми, а в голові одна думка тюкає: оце влип, як курка у борщ. Казав же своїм помічникам Івану та Степану (ферма в нас невеличка, утрьох справляємося): знайте міру, не передавайте куті меду — не слухали.

— Де Іван?! — кричу, влетівши в курник, бо бачу, що за зозулястими лише Степан ганяється з ножем. — Мерщій клич Івана!

— Нема його. Корми повіз. Кіндрат же учора мед качав, сам розумієш. Потім, казав, заїде на пилораму, за твої дошки розрахується, ще й додому якусь дещицю підкине. А чого це ти так репетуєш?

— Як узнаєш — сам зарепетуєш! Ану, мерщій за Іваном, щоб одна нога тут, а друга — у Кіндрата на пасіці.

З наступного дня кури їли від пуза... Але нестися не поспішали. Наче застрайкували. А дні летять. Уже й кінець місяця на носі, а яєць нема. Скликаю терміново нараду. Так і так, кажу, самі знаєте: з нашим головою жарти погані, треба шукати вихід.

Знайшли. Почали кожного вечора нести на ферму яйця від своїх курей. Потім, щоб несучість зростала, почали навіть у сусідів позичати. І так захопилися, що перегнули палицю.

Якось заїздить на ферму голова.

— Що тут у вас знову скоїлось? То не було яєць, а тепер навпаки — їх більше, ніж птиці. Невже курка стала двічі нестися?

— Сам над цим голову сушу,— викручуюсь. — Мабуть, з'явились у нас такі перевертні: уранці співає, як півень, а згодом на гніздо сідає. В народі їх куріями називають. Ото вони й стараються.

— А півні?

— Півнів немає. Самі курії.

— Що ж, тоді готуйся з іншими досвідом поділитися,— хитро проказав голова.

Так я оце й ділюся.

В. СУДДЯ,
студент факультету журналістики Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Якось працівники станції Чернігів придбали стільці виробництва Цуманського (Волинська обл.) деревообробного комбінату. Та не встигли на них сісти, як один стілець розклеївся, другий — розпався, а третій розсипався... Про отаку бракоробську продукцію розповідалося у замітці «Одне з двох», опублікованій у розділі «Виставка ширнетреба» («Перець» № 24 за минулий рік).

Голова Ківерцівського районного комітету народного контролю В. Ю. Шило повідомив редакції, що виступ Перця обговорено на зборах колективу комбінату. Нині впроваджено ряд заходів для поліпшення якості продукції. За випуск бракованих стільців майстра стільцевого цеху Забедюка А. Ф. та контролерів Ковш Л. В. і Василевського І. Є. з їхніх посад звільнено. Начальник цеху Фень В. Н., майстри Бурба М. Л., Матюк В. Г., Зубенко Л. В., контролери ВТК Тарасюк М. Х., Сищук Р. В., Трушевська В. Б. позбавлені місячної прогресивної оплати.

Браковані стільці замінено на якісні.

КОРОТКО КАЖУЧИ

● *Купання в променях слави не знає сезону.*

● *Щедрість судді: дав хабарнику багато.*

Леонід ЗАБАРА.

● *Молодість повертається в помилках.*

● *Зробив свою чорну справу? Іди в баню!*

● *Чим чистіша совість, тим більше бажаючих її забруднити.*

Віктор КОНЯХІН.

● *До забобонних себе не відносив: тринадцяту зарплату одержував з задоволенням.*

● *Краще вже терпіти крик моди, аніж крик невдоволеної дружини.*

А. ТОНДІЙ.

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

— Та поставте її, нарешті, в обчислювальний центр! Хай хоч підрахує, в яку копієчку вона нам влетіла.

НЕЕКОНОМНА ЕКОНОМІКА

МАСЛО В СТУПІ

«Що продаєш?» — «Варені яйця». — «А звідки береш?» — «Купую сирі й варю». — «Почім купуєш?» — «По карбованцю за десяток». — «А продаєш почім?» — «Так само і продаю — по карбованцю». — «Так що ж ти із цього маєш?» — «А навар!»

Цей бородатий анекдот пригадався мені в Одесі. А привів мене туди лист місцевого журналіста В. Давиденка, який пише: «Приїдь, Перче, та подивися, як у нас товчуть воду в ступі. Тільки замість води беруть коров'яче масло: Виробляють його на маслозаводах, запаковують у картонні ящики і везуть на Одеський холодокомбінат. Там ті ящики розпаковують, масло виймають, ріжуть вручну на дрібніші кавалки, пропускають через шнек і фасують у 200-грамові пачки. А тим часом, технологічні лінії для фасування масла є й на самих маслозаводах, тільки там ця операція проводиться автоматично, без застосування ручної праці і без всяких отих зайвих паковок-розпаковок. І якщо на маслозаводі цю лінію обслуговує 4—5 чоловік з річним фондом зарплати 7,8 тисяч карбованців, то у фасовочному цеху холодокомбінату працює 19 робітниць з фондом зарплати 20 тис. крб. Та ще, окрім того, давай порахуємо, скільки масла губиться на так званих зачистках і природних втратах!»

Приїхали, порахували. Разом з директором холодокомбінату Владиславом Миколайовичем Рябовим та його економічною службою наклацали на арифмометрі ось яку циферію: минулого року природні втрати масла становили 1,409 тонни, а так званих зачисток, які потім відправляються на перетопку аж до Львова, вийшло 4180 кілограмів. І так — щорічно. Нічого цього, певна річ, не було б, якби масло фасувалося там, де воно виробляється, тобто, просто на потоці. Усі ж витрати на фасовочний цех холодокомбінату склали у 1982 році 68,7 тис. карбованців.

Ми боїмося надто набриднути терплячому читачеві цифрами. І все ж не можемо утриматись, щоб не навести ще однієї... Якщо ви, шановний читачу, думаєте, що вищезгаданий цех, окрім збитків, нічого не приносить, то ви глибоко помиляєтесь. Навпаки, минулого року він дав комбінатові 26,3 тисячі карбованців чистого прибутку!

Звичайно, тут є нюансик: комбінатові — але не державі. Дві великі, як кажуть в Одесі, різниці. Держава тут, ясне діло, тільки втрачає. І не в самій лиш Одесі: такі ж холодокомбінати з такими ж «ступами», себто цехами, є і в Києві, і в інших містах. Здавалось би, що простіше: ліквідувати ті цехи, а обладнання передати на маслозаводи! Але це був би занадто наївний підхід до справи. Бо вона, справа, ускладнюється тим, що ті холодокомбінати належать одному відомству — Міністерству торгівлі УРСР, а маслозаводи — іншому: Міністерству м'ясної і молочної промисловості УРСР. І тут уже виходить ніби дві різні держави, кожна зі своїм суверенним статутом.

І коли ми поговорили з представниками однієї «держави» — Мінторгом УРСР,— то вони спочатку благородно обурились:

— Збитки? Це брудний наклеп! Навпаки, фасовочні цехи у нас прибуткові!

І лише після запитання — а чи прибуткові вони взагалі для держави? — з готовністю відповіли:

— А ми що! А ми з дорогою душею! Як тільки промисловість візьме усі клопоти по фасуванню масла на себе, так ми з радістю від них і відмовимось!

У другій «державі» — Мінм'ясомолпромі УРСР — заявили:

— А ми, з свого боку, докладемо всіх зусиль до того, щоб якомога збільшити процент виходу фасованого масла на своїх підприємствах!

Оце — правильно. Оце — по-господарському. Сиріч, по-загальнодержавному. І хоч, як виявилось, сучасний рівень виробництва масла ще не дозволяє відразу і скрізь відмовитись від вищеозначених «ступ», але рухатись у цьому напрямку — можна. Якщо, звичайно, захотіти.

В. БОЙКО,
спец. кор. Перця.

ПЛАКАТ „ПЕРЦЯ" №111

Перець видав 111 серію каррикатур «На допомогу стінгазетам» для ілюстрування стінних газет колгоспів, радгоспів та відділень «Сільгосптехніки». Вміщуємо п'ять малюнків з цієї серії.

— Неробами нас обзивають... А тут за цілий день так намахаєшся, що під вечір рук не чуєш!

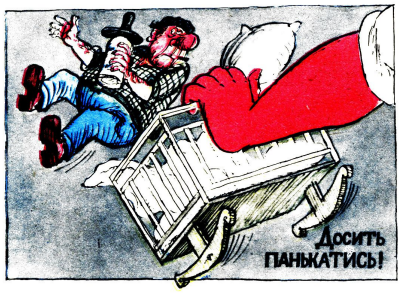

Без слів.

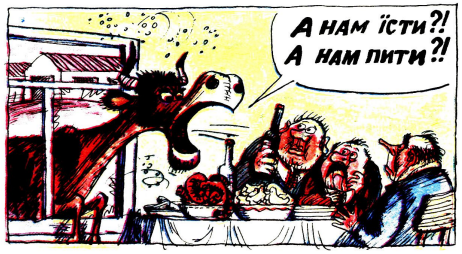

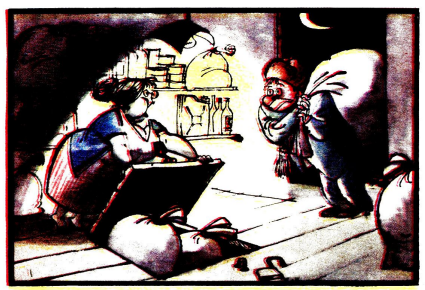

— Куди ти, чоловіче, несеш! Бачиш, погріб уже не зачиняється!
— Мовчи, другий викопаю.

Мушу покаятися

Відчуваю, дорогі товариші, нагальну потребу привселюдно висповідатися й покаятись. Бо в усьому, мабуть-таки, винен насамперед я. Звичайно, якби я тоді міг передбачити, до яких глобально-сумних результатів призведе моя легковажність, то ніколи не припустився б її. А втім, коли вже сповідатися до кінця, то це була не так легковажність, як бажання виставити себе перед оточуючим загалом людиною широкої натури, доброї вдачі і навіть, коли хочете знати, благородним.

А було все так. Сів якось в автобус. Передав водієві п'ятнадцять копійок, він гроші взяв і про щось глибоко задумався. Може, про сина, який прийде зі школи днійку, може, про перспективи команди «Карпати» в новому сезоні, а може, взагалі про загадку Бермудського «трикутника». Вирішив нагадати йому про квиток, уже, було, й рота розкрив, та в останню мить передумав. Навіщо відривати людину від задуми і виставляти себе настирливим занудою? Біс із ним, тим квитком! Краще покажу себе перед водієм людиною доброю, щедрою, благородною. Тим більше, за ті самі гроші.

Щоправда, на якусь мить майнула думка, що така моя доброта може обійтися мені дорожче, якщо в дорозі трапиться контролер. Та позаяк контролерів в автобусах я стрічав не частіше, ніж оленів у карпатських лісах, то вирішив, що ризик з мого боку не такий уже й великий. І заспокоївся. Особливо, коли побачив, що мій благородний почин не залишився непоміченим: багато інших пасажирів, явно беручи з мене приклад, також віддавали водієві гроші й не вимагали квитків. Благополучно доїхав до місця і з почуттям зробленого благородного вчинку вийшов з автобуса.

Це було торік. І, звичайно, за різними життєвими клопотами, я забув про свій благородно-легковажний вчинок. А ото недавно я дізнався, до чого він призвів. Бо той водій (може, це був І. Малишевський або Я. Кисіль, а може, Я. Пачковський), вочевидь, тоді ж відразу повідав цю історію своїм колегам, а вони вже зробили відповідні висновки. І пішло, поїхало. І ось до чого доїхало.

У січні цього року, однієї п'ятниці, а відтак і наступного за нею понеділка ревізори КРУ і автоінспектори вирішили поцікавитися, як воно їздиться автобусним пасажирам на дорогах Львівщини. Перевірили кілька напрямків, котрі обслуговує автотранспортне підприємство № 31422, очолюване тов. Сарахманом.

Зупинили автобус Львів—Вовча Гора. У ньому сиділо 39 пасажирів. І хоч би в одного знайшовся квиток! Хоч гроші за них водій Фільк узяв. Водій Луцик віз зі Львова до с. Милніва шістдесят пасажирів, але двадцяти двом з них забув видати квитки, хоч узяти в них дванадцять карбованців не забув. Ще більшу неуважність виявив водій С. Хемій, котрий з шістдесяти пасажирів не видав квитки тридцять одному, а одержані від них сорок дев'ять карбованців поклав у кишеню.

Хоча ні! Скільки грошей хто з водіїв поклав собі у кишеню, ми не знаємо. Бо обшуків у них ніхто, ясна річ, не робив. Контролери проводили лише інвентаризацію кас. І от при цих інвентаризаціях у водія Р. Кесельцера (третина пасажирів була без квитків) у касі виявилось сімнадцять карбованців надлишку, у Я. Покровського — шість, у І. Малишевського — двадцять сім. Дехто з водіїв, уздрівши неочікуваних контролерів, викидав у салон цілу книжку квитків: я ж, мовляв, не винен, що ті пасажири полінувалися нахилитися і взяти собі належне.

Слід сказати, що наші бригади провели на дорогах не так уже багато часу. Одного разу — три з половиною години, іншого дня — шість годин... І за ці години лише в перевірених двадцяти п'яти автобусах вказаного вже АТП № 31422 виявили майже дві з половиною сотні «зайців». Інакше кажучи, кожний четвертий пасажир їхав без квитка, хоч гроші за проїзд заплатив.

Зробимо, однак, застереження: наведені цифри, мабуть, не можуть дати повної картини. Бо ж, усім відомо, існують дорожні знаки. І сигнали. Офіційні: обережно, попереду крутий поворот, різкий спуск. І неофіційні: це коли водії світловим чи звуковим кодом дають знати зустрічному автобусу — обережно, попереду перевірка! Одержавши такий сигнал, водій, як правило, стає меншим склеротиком, згадує про необхідність видавати квитки.

І цього разу коди вплинули. Перевіряючі зробили цікаве порівняння. У п'ятницю, коли працювали контрольні бригади, середня виручка кожного автобуса збільшилась у порівнянні з попередньою п'ятницею на шістнадцять карбованців. А у відповідно взяті понеділки — аж на двадцять сім карбованців. Інакше кажучи, на двадцять п'ять процентів.

Слід сказати, що й окремі водії автобусів відомчого підпорядкування — зокрема, об'єднань «Автонавантажувач», «Конвейєр» та деяких інших — теж не пасуть задніх у галузі активного здирництва. Із 320 пасажирів, котрі їхали в цих автобусах, рівно половина не мали ніякого відношення до вказаних підприємств. А два таких автобуси взагалі їхали не туди... куди їм вказував шляховий лист. Скажімо, підвозили людей на базар.

Тепер, дорогі товариші, ви, мабуть, розумієте, чому, дізнавшись, до яких глобальних втрат призвів мій давній легковажний вчинок, я вирішив привселюдно покаятись. Але, каючись, подумав: якби тоді мене та й інших пасажирів, котрі виявилися доброзичливцями за державний рахунок, спіймав та оштрафував контролер, то ми б цей урок надовго запам'ятали. Але контролер тоді не трапився. А може, він і заходив. Тільки нас він не зачіпав. І я ж його в обличчя не знаю.

А от що я тепер знаю. Контроль за автобусами Яворівського напрямку здійснює контролер Н. І. Попутько-Короленко. У січні цього року, вона, за звітними даними, перевірила майже п'ятсот автобусів і виявила в них аж 27 «зайців», котрі не одержали квитків на цілих три карбованці і сорок копійок. Якщо порівняти ці жахливі недобори з вищенаведеними сумами, що їх виявили за кілька годин того ж січня контрольні бригади, то стане ясно, як напружено, ретельно й сумлінно виконує свої обов'язки відомчий контролер.

Отже, вам уже ясно, як важко я завинив і чому вирішив покаятись. Усвідомлюю, що за провину має наступити покарання. Але потішаю себе думкою, що маю право на певне пом'якшення. Бо, по-перше, щиро признався. А по-друге, гадаю, що в завданих державі збитках винен, можливо, не лише я. Коли ці збитки остаточно підрахують, то просив би не забути названих (і не названих) тут водіїв, і контролера Попутько-Короленко, і начальників АТП № 31422 і АТП № 31424 товаришів Сарахмана та Долинка, і відповідальних за транспорт працівників «Автонавантажувача» і «Конвейєра», і, звичайно, начальника Львівського виробничого об'єднання пасажирського автотранспорту І. І. Кельмана.

Бо всі вони, уже не вперше одержуючи такого роду сигнали, схоже, караються, мучаться, але... не каються.

О. КРУКОВЕЦЬ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Група здоров'я!
— Ні, до їхнього села чомусь перестав ходити автобус.

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ, ЩО...

...з'явилася ще одна точка на нашій планеті, яка за надзвичайною загадковістю може успішно конкурувати з відомим Бермудським трикутником. Це Монастирищенська райсільгосптехніка на Черкащині. Тут теж відбуваються дивовижні зникнення. Наприклад, два роки тому колгосп «Пам'ять Леніна» здав сюди 5 двигунів у капітальний ремонт, і вони наче крізь землю провалилися.

...визначна пам'ятка сучасної архітектури розташована в селищі міського типу Первомайському на Миколаївщині. Це фундамент нової пошти. Визначний цей фундамент тим, що з того часу, як його закладено, минуло чотирнадцять років.

...поняття «до кінця року» дуже умовне. Наприклад, у Любашівському виконкомі на Одещині рік дорівнює як мінімум трьом календарним. Принаймні, це 1981 року голова виконкому Ю. Ф. Федчун повідомив мешканцям с. Бобрик, що будівництво дороги до їхнього села буде до кінця року закінчено. Вже третій минає, а воно й не починалося.

Сатиричні мініатюри

ПІДСТУПНА ЩУКА
Байка-каламбур

— Пливи до мене! — умовляє Плітку,
Про те, що хижа я,— пустили плітку!

Євгенія КАРАМІНА,
Микола РОЗУМНИЙ.

м. Донецьк.

ЗМІНИ

— По два директори тут в рік міняють.
Летять один за одним, аж гуде...
— Все правильно: поганий — то знімають,
Хороший — на підвищення іде.

О. СВИНЦИЦЬКИЙ.

м. Чернігів.

ХИТРА БАБА
(Підслухане)

Говорила баба діду:
— Як помре хто першим з нас,
То тоді я переїду
До невістки на Донбас.

Михайло ХИЖ

с. Голоби на Волині.

У РІДНІЙ СТИХІЇ

Насмоктавшись пива в барі,
Гнат петляв додому
І штовхнув на тротуарі
Жінку незнайому.

Спересердя як зумаже
Гната незнайома...
Зупинився Гнат і каже:
— Я, здається, вдома...

Ростислав СОЛОНЕВСЬКИЙ.

ЗМАРНОВАНИЙ ТАЛАНТ

Щось незвичайне є у його хисті,
Таких не часто стрінеш на путі.
Попав би у заслужені артисти,
Якби-то грав на сцені, не в житті.

ДОРОГОВКАЗ

Повчає всіх — найменших і найбільших,
Немов лиш він один — дороговказ...
Найбільше у житті той учить інших,
Хто сам чогось навчитись не гаразд.

Віталій ГУНЬКО.

НЕМА ЧОГО СТАРАТИСЬ

— Чому ти щодня за прилавком сердита
І замість ласкавої усмішки — лють?
— А я й не стараюсь усім догодити.
Доплати за ввічливість ще не дають!

ДОСВІД

В роботі досвід виробив Єгор:
Завжди в усьому бути своєчасним.
Як тільки мають вигнати його,
Заяву пише — за бажанням власним.

Василь КРАВЧУК.

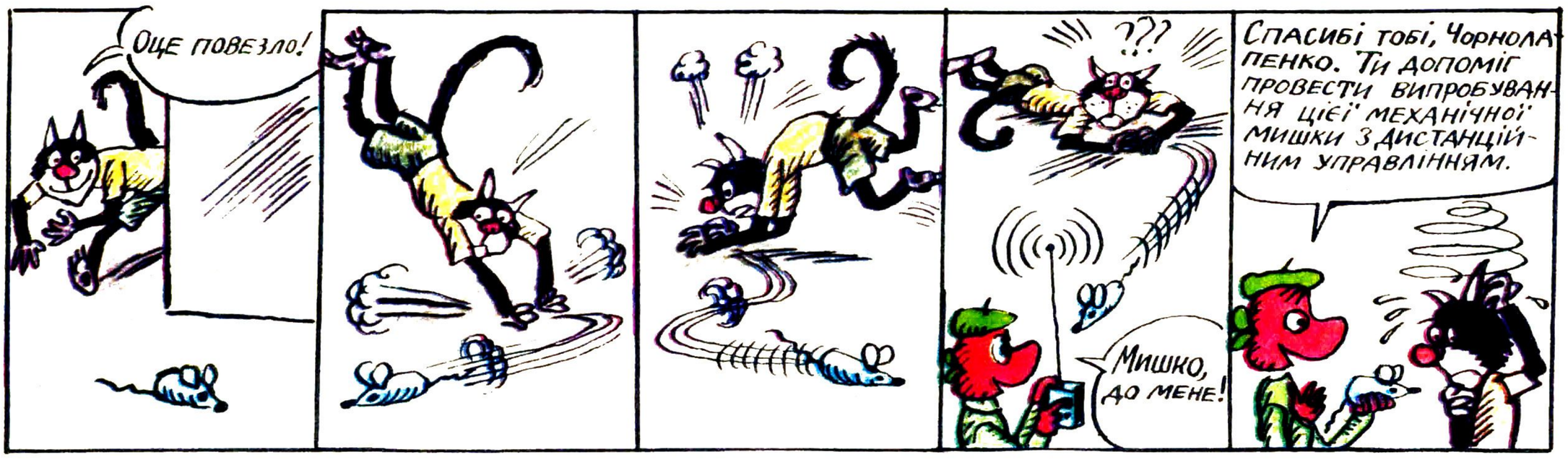

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

НАВЧИЛА

Бабуся читає книжечку вголос, а Тарасик уважно слухає.

— Коли у ластівок з'являються діти, то батьки прив'язують їх травинками до гнізда, щоб не випали. А коли крильця підростуть, зміцніють, ластів'ята порвуть пута і полетять. Зрозумів?

— Ага! — мотнув головою Тарасик.

— Ну от і добре,— каже бабуся. — А тепер я піду до магазину, а ви посидьте з Івасиком самі. Та дивись мені, щоб Івасик з колиски не випав.

Коли бабуся повернулася додому, то застала Тарасика у дворі з м'ячем.

— Отакої! — занепокоїлася старенька. — А на кого ж ти Івасика покинув?

— Нічого з ним не станеться! — заспокоїв її Тарасик. — Я його, як ластівка, за ніжку до колиски прив'язав. Так що не випаде!

Микола КОЛЕСНИКОВ.

СПРИТНА КИЦЯ

Рано-вранці встала Киця
Та й купила у крамниці
Черевички, рукавиці
І намисто, і спідницю.

А ледащо —
Кіт Воркіт
Залишився без чобіт
День пролежав на канапі
Аж затерпли в нього лапи.
Думав скочить,
Та й забув —
Потягнувся і...
заснув.

ШВЕЦЬ

Стріла Пацька Їжака:
— Глянь, ку-ві-і, свиня яка!
Відповів Їжак їй так:
— Не свиня я, а Їжак,
В мене стільки голочок,
Скільки в небі зірочок,
Подивись на мою спину,—
Не свиня — Їжак я, швець!
Тут би баєчці й кінець.
Та озвався Цап з-за тину:
— Ме-е, який же з тебе швець
Без свинячої щетини?..

Андрій НІМЕНКО.

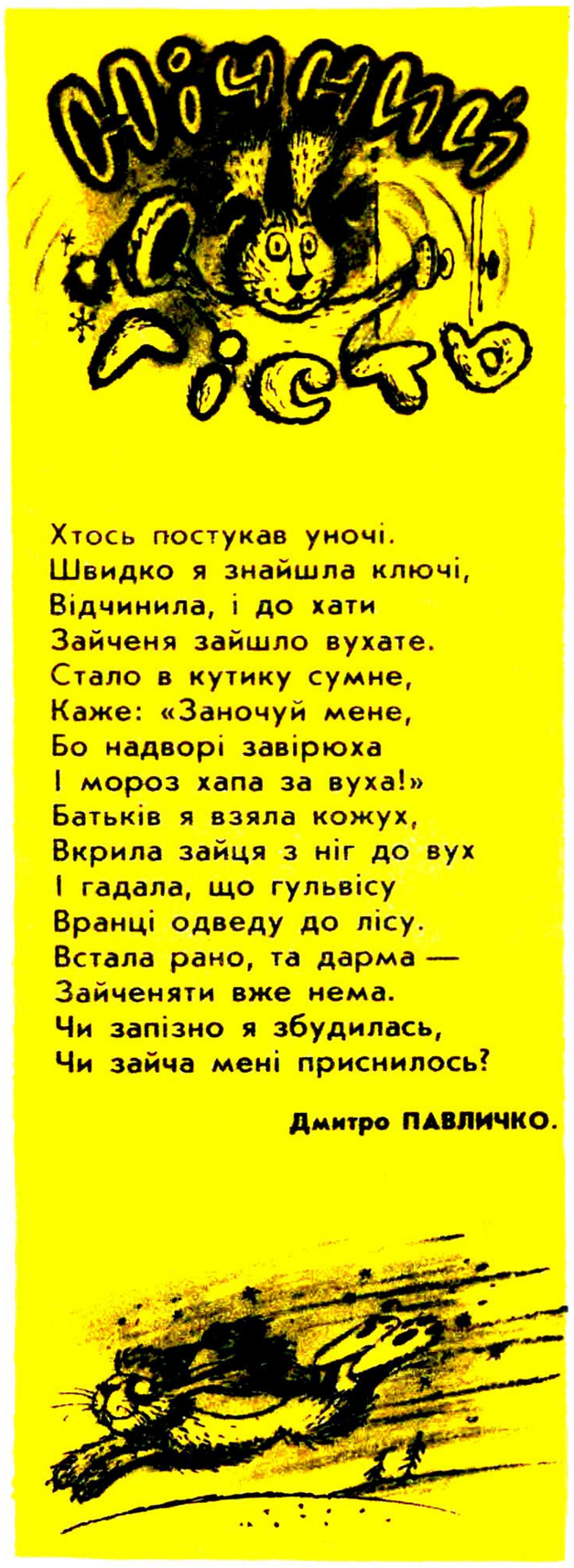

Хтось постукав уночі.
Швидко я знайшла ключі,
Відчинила, і до хати
Зайченя зайшло вухате.
Стало в кутику сумне,
Каже: «Заночуй мене,
Бо надворі завірюха
І мороз хапа за вуха!»
Батьків я взяла кожух,
Вкрила зайця з ніг до вух
І гадала, що гульвісу
Вранці одведу до лісу.
Встала рано, та дарма —
Зайченяти вже нема.
Чи запізно я збудилась,
Чи зайча мені приснилось?

Дмитро ПАВЛИЧКО.

НА СТЕЖЦІ

Павлик їде на велосипедику. А перед ним на стежці стоїть квочка з курчатами.

— З дороги! — гукнув Павлик.

— Куд-ку-ди?.. — відповіла квочка.

— Вправо! — сердиться хлопчик. — Вже стара, курчат водиш, а правил руху не знаєш!

Анатолій ВИСОЦЬКИЙ.

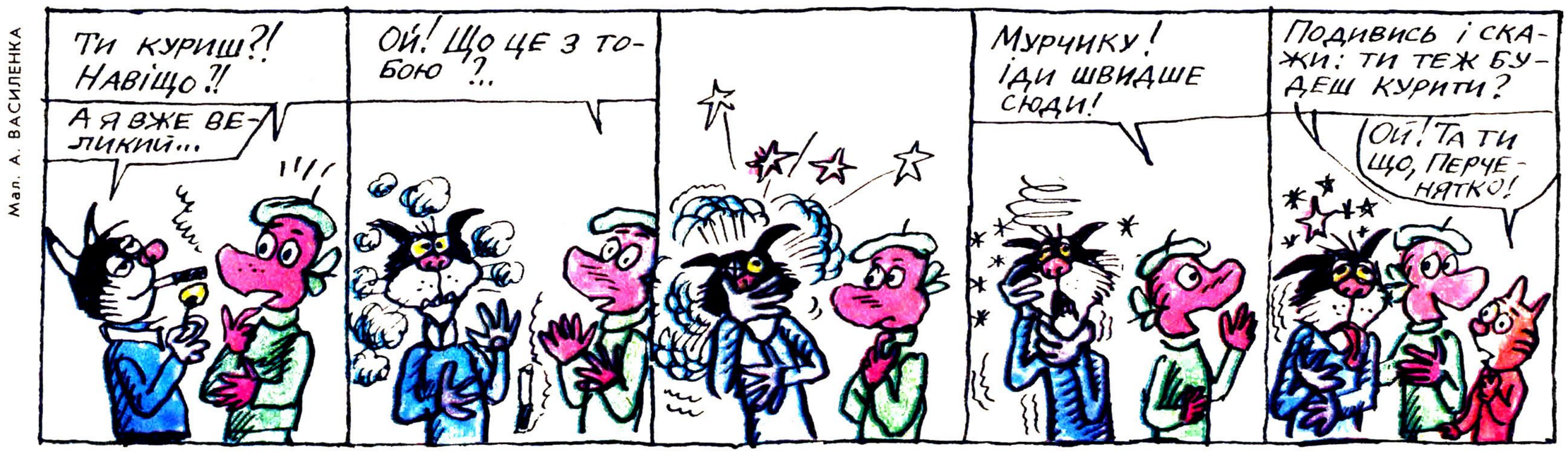

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

МІЖ НАМИ КАЖУЧИ

Лист, якого редакція одержала з районного центру Зінькова Полтавської області, нагадав мені вичитану десь таку історію. Мати новонародженого звернулася до одного мудреця:

— Порадьте, будь ласка, коли треба братися за виховання дитини.

— А скільки їй? — запитав мудрець.

— Лише тиждень.

— Тоді ви запізнилися рівно на тиждень,— була відповідь.

Можливо, мудрий чоловік дещо перебільшував, однак з усією впевненістю можна стверджувати, що уже в сорокарічному віці розтлумачувати людині педагогічні істини недоцільно, бо вона добре засвоїла: оце добре, а оце — погано. І тому, коли ми довідалися з листа, що головний лікар санаторію «Сосновий бір», розташованого поблизу названого райцентру, М. О. Безпалий, маючи квартиру, будує собі іще й терем на кільканадцять кімнат, причому вдаючись до далеко не бездоганних господарських методів, нікому навіть на думку не спало, буцімто Микола Олексійович, як ото кажуть, ніби з неба впав і нічого не знає.

Не знає, наприклад, що козиряти своєю посадою нескромно. Що гарантувати керівникам деяких організацій, причетних до будівництва, ідеальні санаторні умови відпочинку навзамін за енну кількість цегли, цементу і такого іншого, необхідного для власного будинку,— некрасиво й недопустимо. Що вивозити із санаторію вкрай необхідні для спорудження водолікарні будматеріали, навіть за гроші,— вже пряме зловживання службовим становищем.

А Микола Олексійович робив усе це з легкою душею. За короткий строк з будівельного майданчика на території санаторію до майбутнього житлового об'єкту на одну сім'ю перекочувало п'ять тисяч штук цегли, п'ять кубометрів лісу, майже два центнери гостродефіцитного профільного металу. Тому ми й подумали, що одне з двох: або, закладаючи першу цеглину, головлікар свято вірив, начебто йому все дозволено, або ж, прикинувши, вирішив, що можливість жити, м'яко кажучи, не в такому, як у всіх, будинку, варта того, щоб махнути рукою і на скромність, і на власну репутацію.

Прискіпливий читач може запитати: а куди ж дивилося районне керівництво? Чого не знаємо, того не знаємо. Може, воно вирішило, що до закінчення будівництва не варто псувати чоловікові настрій. Може, вважало, що це не такий уже й великий гріх — зловживання службовим становищем. А може, схилялося до думки, що Микола Олексійович іще в тому віці, коли людина не знає, що робить. Останнє припущення, як на мене, найближче до істини. Бо коли бюро райкому партії усе ж таки розглянуло питання про недостойні вчинки М. О. Безпалого, то на більше, ніж на догану, не розщедрилося. А за таке покарання, між нами кажучи, можна було б і особнячок на цілий квартал воздвигнути.

В. БОНДАРЕНКО.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— Пустив бабку зиму перезимувати, а вона тепер розподілу майна вимагає.

Телеграфне Агентство Перця

РОЗ'ЯСНЕННЯ ТАП

До Телеграфного Агентства Перця звернулася група колгоспників села Фронтівки Оратівського району на Вінниччині з таким запитанням: чи думає їхній голова правління — Василь Федорович Мандрика — ремонтувати приміщення сільської бані, що вже четвертий рік не працює?

Детально ознайомившись зі станом справ, ТАП з усією відповідальністю роз'яснює, що у даному питанні голова колгоспу імені Димитрова поки що нічого не думає.

ХЛІБ ДЛЯ РАДІОЛЮБИТЕЛІВ

ВОЛИНСЬКА область. (Кор. ТАП). Експериментальну партію такого продукту випечено у Старовижівській хлібопекарні. Від звичайного він відрізняється тим, що в буханець вкладаються шматочки різноманітного дроту, який може стати в пригоді аматорам при виготовленні різних радіопристроїв.

ЗАМІСТЬ РАДІО

ДОНЕЦЬКА область. (Кор. ТАП). У штаті Добропільського районного вузла зв'язку з'явилася нова посада — глашатай. В його обов'язки входитиме щоденне ознайомлення мешканців села Нововодяне з новинами, які транслюються по радіо. Посада запроваджена у відповідь на численні скарги жителів села у райвиконком, райгазету «Шлях перемоги», обласну газету «Радянська Донеччина» на відсутність радіомережі, демонтованої два роки тому.

САМОДІЯЛЬНІ ГЕОЛОГИ

ЖИТОМИРСЬКА область. (Кор. ТАП). Умільці із села Миколаївки Новоград-Волинського району сконструювали і виготовили за спільно зібрані кошти компактну бурову установку і приступили до пошуків родовища природного газу на землях місцевого колгоспу імені Постишева. Річ у тім, що майже кожен мешканець села має газову плиту, а заправити балони ніде, бо правління колгоспу ніяк не спроможеться укласти відповідну угоду з газовиками.

РОЗМОВА ПРО СИНА

Надвечір подружжя одне молоде
Про свого синочка розмову веде:
— Ну, звідки у нього, з якої пори
З'явилась любов до картярської гри?!
— Не тягне його до учення, наук!
— А карт отих — просто не вирвеш із рук!
— Колись через карти зазна він біди!..
— Здавай!..
— Тасувала?..
— Що козир?..
— Ходи!..

Борис МИРОНЕНКО.

Мал. П. ЗЛАТАНОВА

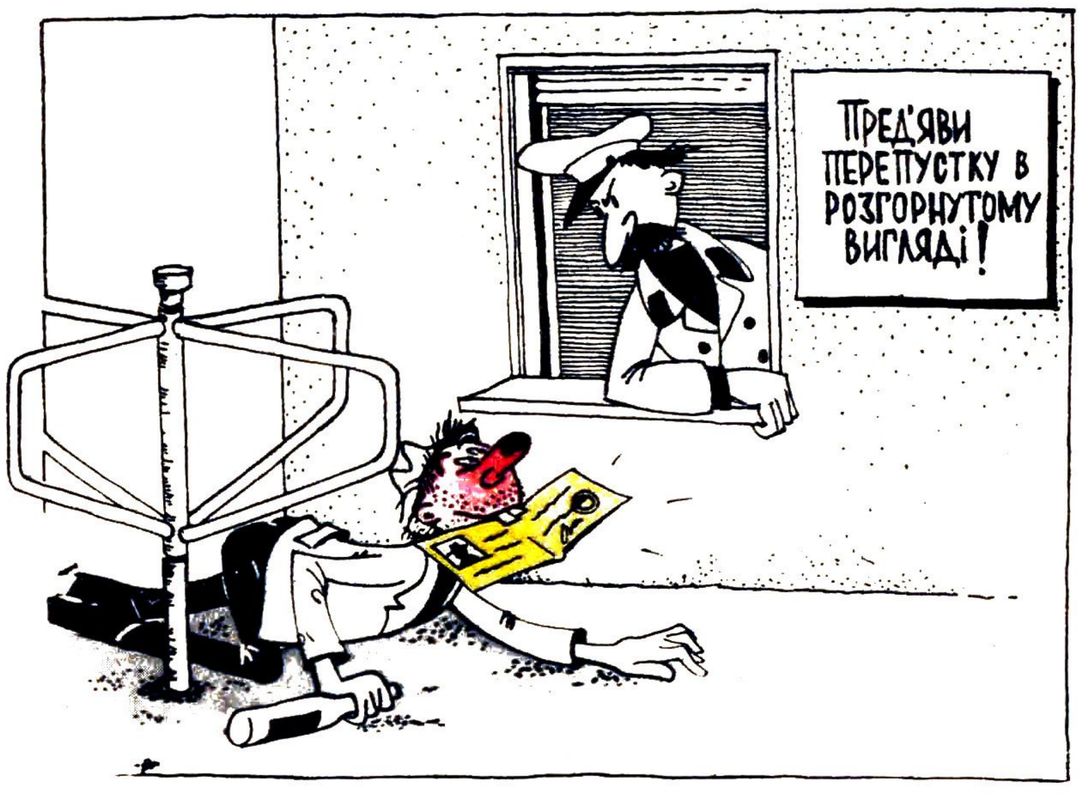

За всіма правилами.

Поширилась вістка, що М. Точила арештували. Мабуть, убив когось сатирами своїми.

Іду я собі ото вулицею, а тут краян напроти.

— Своїм очам не вірю,— каже. — Це ви?

— Та ні, не я,— кажу.

— Та що ж ви вдаєте,— сердиться. — Я ж виджу, що це ви! Та ж вас же ж заарештували були?!

— Не мало! — ледь не захлиснувся землячок.

— Мені, знаєте,— кажу,— вже й остогидло так ховатись. Пішов би зголоситись сам. Але ж тієї сотні тисяч шкода. Душечка рідна якась скористатися могла б, донісши. А що, як ви б так, краяне?

— Жартуєте хіба, де б я?! Хіба що вже для справи!

— Для фонду якогось, чи дисидента може б... — підказую.

Микола КОЛЯНКІВСЬКИЙ

Усіхновення

З життя емігрантського

— Та були ж арештували,— признаюся. — Але я... втік.

— Як то втекли?

— Та отак — шусть поміж людей, і пропав. А там далі волосся почорнив, носа підкоцюрбив і думав, не впізнають.

— Бачу, що ви наче не той якийсь. Та мене не обдуриш! І як же ж це,— вас не шукають?

— Шукають,— кажу. — Гончі листи розписали, сто тисяч доларів дають тому, хто схопити допоможе.

— А й справді,— зрадів. — Поділити б можна,— і цьому й тому. Нікому щоб кривди не було.

— Тоді домовились,— кажу. — Бачите ось той ресторанчик? Я там за кавою сидітиму!

— Та тільки, щоб, не дай-бі, у вас думки не було, що я, чи хтось із наших, вам зла бажає, пане Точило.

— Ой, що ж ви! — кажу. — Бувайте!

* * *

Не встиг я й кроків кільканадцяти зробити, а тут же знайому добродійку зустрічаю.

— Добридень! — привіталась. — Яка я рада, що вас звільнили! — каже.

— Не звільнили,— відповідаю,— от лиш випустили, щоб з людьми добрими та білим світом попрощався.

— Не кажіть! То як, надовго засудили?

— До смерті,— кажу.

— То утікайте ж! — пошепки порадила.

— Куди ж мені втікати,— кажу. — Ви б, хіба, мене переховали б?

— Де мені, старій, до того!.. То коли ж та екзекуція буде?

— Восени, — кажу. — На святойванське усікновення.

— За старим календарем чи за новим?

— Та якось запитати забув.

— За новим, певно. Все тепер на новий стиль переходить! — сумно ствердила. — А до страти де вас триматимуть?

— У Кінгстоні,— кажу. — Там усіх смертників тримають. Пишіть,— прошу,— ще поки життя мого.

— О, я писатиму та ще й у журналі нашому жіночому попрошу, вони там в'язнів подають з адресами, щоб вам на іменини читачки картки з повіншованням слали. А коли то у вас іменини припадають?

— На теплого Миколи,— кажу,— 22 травня...

* * *

Сказав я собі те на клопіт. Тепер ось вже теплого Миколи надходить, а я думаю, ніяк придумати не можу, як то мені з кінгстонської тюрми та й пошту відбирати.

А краянчика мого я оце знову на вулиці побачив. Але не встиг ще й запитати, як там йому з тими ста тисячами пощастило, а він на другий бік вулиці так шмигнув, що мало під автомобілі не потрапив. Аж зморозило мене. Подумайте, людина така ідейна і марно так, ні за цапову душу, погибла була б.

(Із книги М. ТОЧИЛА-КОЛЯНКІВСЬКОГО «Товпа»).

Канада.

Сальвадорська хунта застосовує отруйні засоби американського виробництва проти партизан і мирних жителів.

(З газет).

Мал. Є. МИЛУТКИ

Сальвадорський скорпіон з американським жалом.

Із сміхом і сміхом

«МИСТЕЦТВО» НЕ ДОПОМОГЛО

На Заході є чимало усіляких друкованих посібників та порадників із питання, як досягти достатку. З огляду на це, цікавим здається таке оголошення, вміщене в одній західноберлінській газеті: «Два томи «Мистецтво швидко розбагатіти» через важкі обставини дешево продаються».

НА СЛУЖБІ ПРАВОСУДДЯ?

Донедавна англійський суддя Френсіс Редкліф спокійно сидів на своєму кріслі, та оце, як повідомило агентство Юнайтед прес, лорд-канцлер Великобританії розпорядився розслідувати справу про його професійну придатність.

Протягом років Редкліф терирозував свою дружину, звинувачуючи в тому, що в неї «вселився диявол», і духопелив нещасну, щоб «вигнати диявола». Дійшло до розлучення. І отут лікарі, що виступали на суді як свідки, заявили, що Редкліф іще в 1978 році був визнаний маньяком. На службі його це тоді не відбилося, і якби дружина Редкліфа виявилася іще терпеливішою, то, можливо, цей слуга англійської Феміди і далі вершив би правосуддя.

НЕ НА ТОГО НАТРАПИВ

Устами дитини, як відомо, глаголить істина. Але й відомо також, що діти — наївні створіння...

Коли Даніель Стефенсон — шестилітній школярик із американського міста Солт-Лейк-Сіті, що у штаті Юта,— в розмові з Дарелом Маккарті дізнався, що той за все своє життя спромігся прочитати лише якихось там три-чотири книжки, то був украй вражений такою несподіванкою. Та й, правду кажучи, тут не тільки дитина од подиву очі витріщила б: цей же бо Маккарті — помічник завідуючого відділом шкільної освіти штату!

Щира дитяча душа не витримала, і першокласник через місцеву газету «Трібюн» звернувся до чиновника од освіти із закликом приохотитися до читання. Навіть пояснив, як, на його погляд, можна краще та легше цього досягти — порадив зробити такий собі паперовий ланцюг, у якому кожна ланка означала б якусь книгу. «Таким чином,— пише хлопчина,— вигляд незаповнених у цьому ланцюгу ланок буде вас більше стимулювати до знайомства з новими книгами про цікаві й пізнавальні події, що відбуваються у світі».

На це покликаний займатися освітянськими справами анальфабет із вищою педагогічною освітою, як повідомила газета «Інтернешнл геральд трібюн», у відповідь заявив: «Якщо хтось і не читає книжок, то це ще зовсім не означає, що він не освічений і не може займатися своєю справою».

Мал. М. КРУТИКОВА

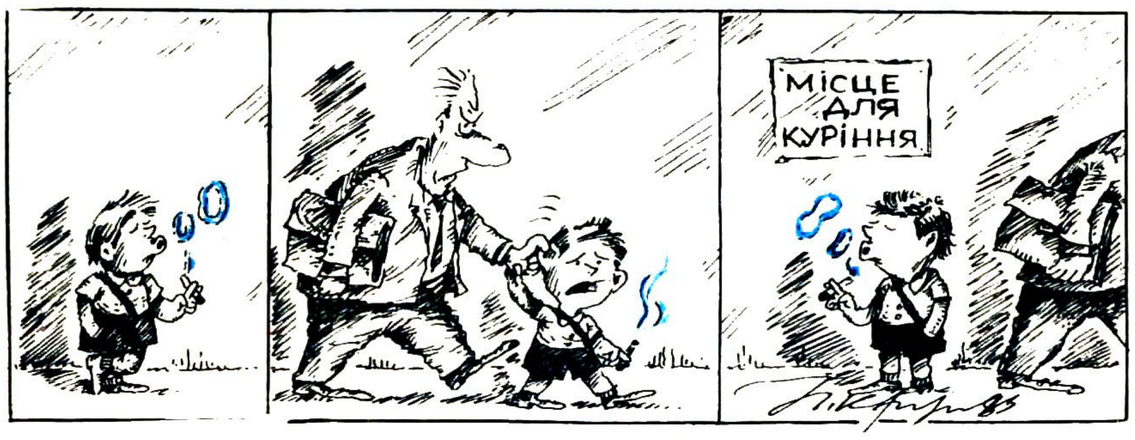

Без слів.

Мал. Ю. СЕВЕРИНА

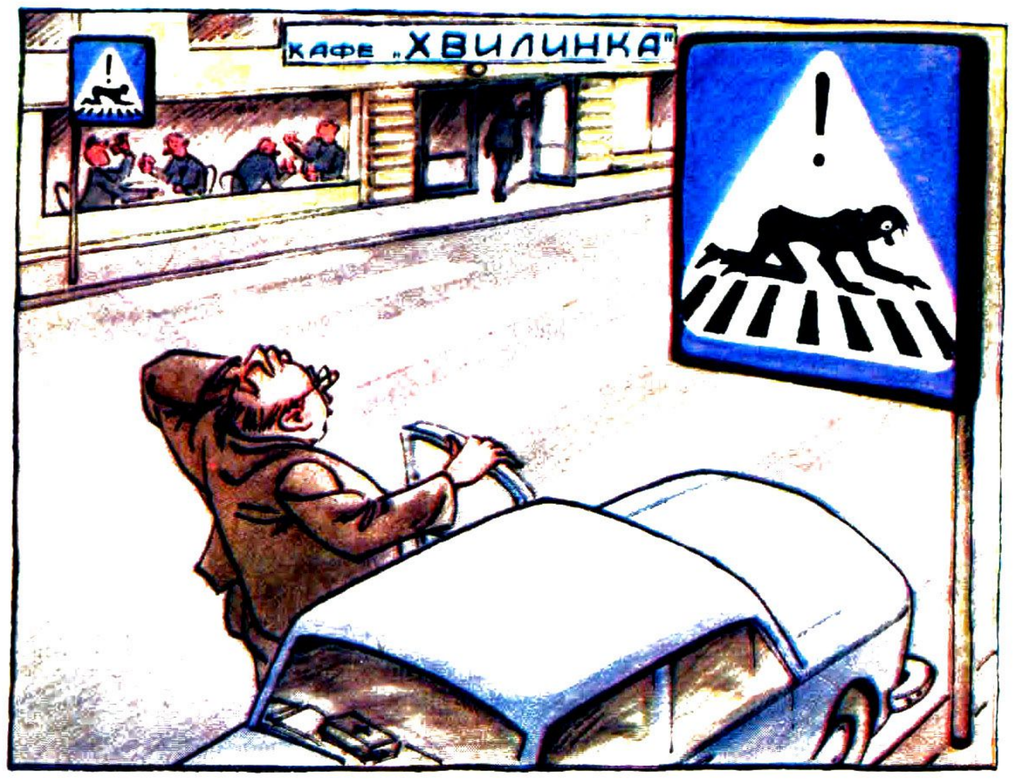

Без слів.

Мал. Ю. КОСОБУКІНА

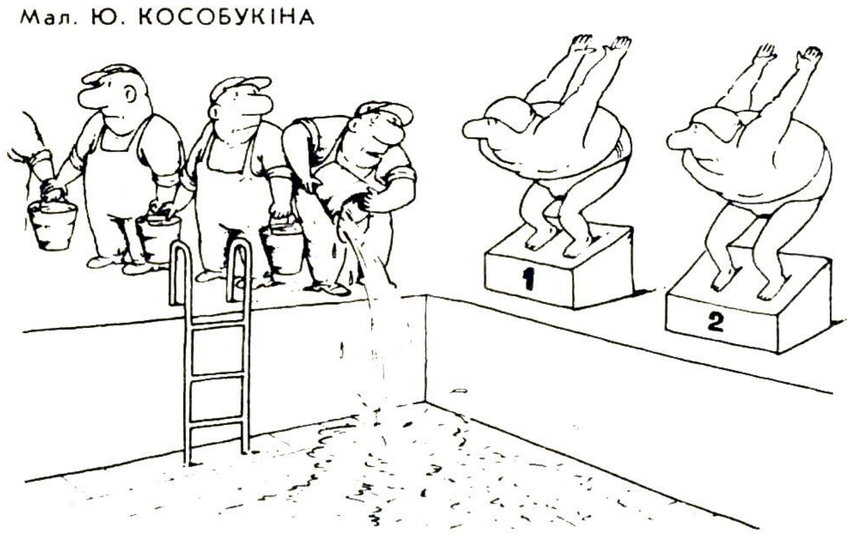

Без слів.

Мал. В. КАЗАНЕВСЬКОГО

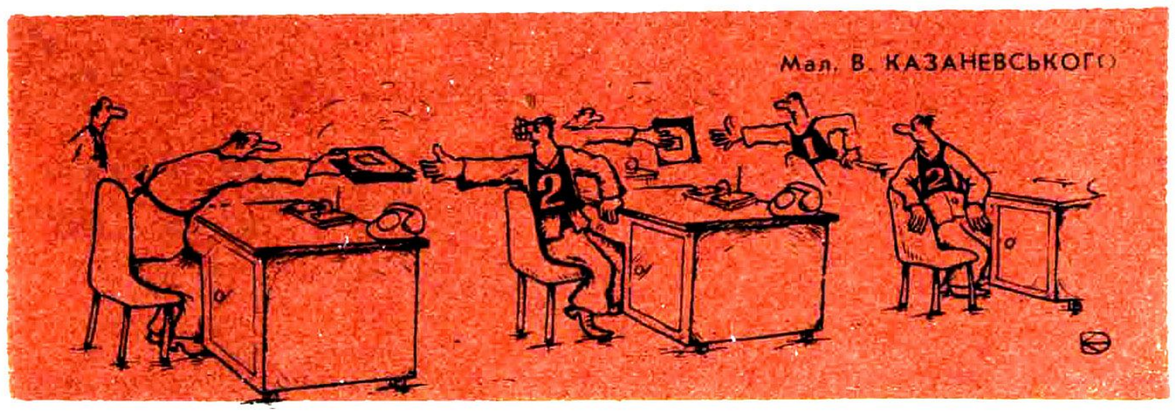

Без слів.

Мал. В. КАЗАНЕВСЬКОГО

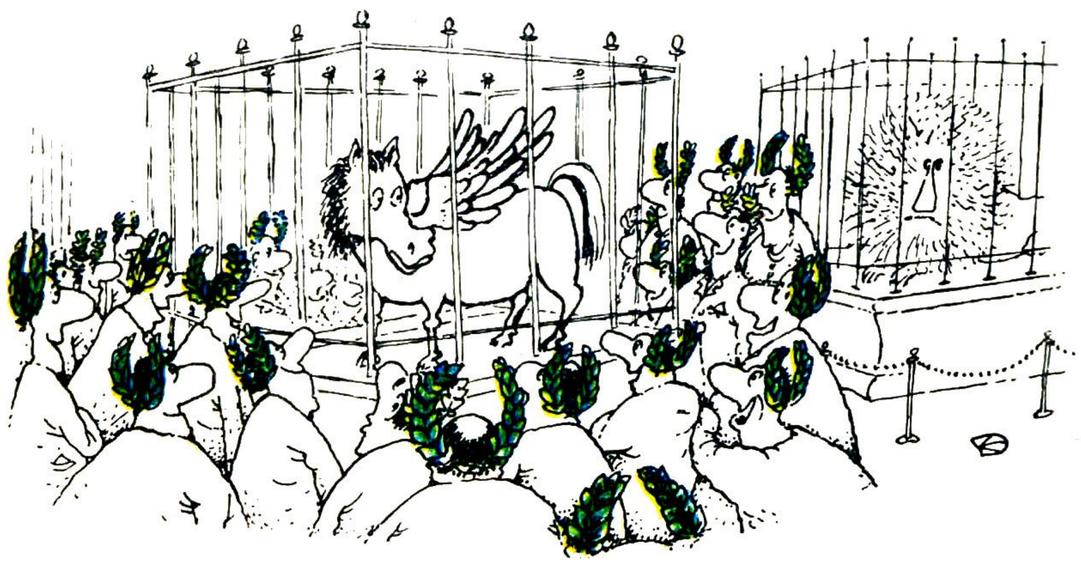

Без слів.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

— Тату, хто такий вундеркінд!
— Будеш усе знати — швидко постарієш.

Народні усмішки

ЩО ЇВ, ЩО НІ

Прийшов зять до тещі, а та саме млинці пекла. Нікуди подітись — запросила до столу. Зять так енергійно уминає млинці, наче за себе кидає. Не втерпіла теща, випалила спересердя:

— Що пекла, що ні!

— А я що їв, що ні.

Повідомив М. СУПРУНЕНКО.

с. Павло-Мар'янівка
Снігурівського району
Миколаївської області.

ДОВЕЛОСЯ ПРОДАТИ

Іван до Петра:

— Це правда, що ти мав пса, котрий міг розпізнати будь-якого злодія?

— Правда, Йване, правда.

— А де ж подівся той пес?

— Довелося продати.

— Чому?

— Почав кидатись на мене.

Повідомив С. ШУМАКОВ.

с. Барвінівка
Новомиколаївського району
Запорізької області.

КУДИ ПОДІЛИСЬ ВОРОТА!

Допилися двоє друзяк, як кажуть, до чортиків. Не знають, як додому втрапити.

— Давай,— каже один,— будемо рахувати штахети і якось доберемось...

— Давай...

Лічать і лічать, а воріт нема. Підходить до них третій, трохи тверезіший.

— І довго ви будете кругом цієї бочки лазити? Пішли ще вмажемо, поки «Чайну» не зачинили.

Надіслала Л. МЕНШИКОВА.

с. Печеніги
Чугуївського району
Харківської області.

МОЯ ЗАСЛУГА

Два чоловіки сидять у їдальні, п'ють молоко.

— Просто дивуюся,— каже один із них. — Сьогодні молоко — як ніколи. Густе, смачне.

— У цьому моя заслуга,— посміхається другий.

— Пробачте, ви тут працюєте?

— Ні, я слюсар-сантехнік.

— А яке ж ви тоді маєте відношення до молока?

— Найбезпосередніше. Перед тим, як кухарі мали його кип'ятити, я перекрив воду.

НЕ ЗМІГ БИ

Чоловік несе величезну в'язку соломи. Побачив його сусід і аж здивувався:

— Як це ти, Іване, тільки підняв її?!

— Ой, не кажи, Трохиме,— відповідає Іван. — Якби оце не з колгоспного поля, то нізащо не зміг би.

Повідомив М. ГЕРАСИМЕНКО.

Київська область.

Мал. А. БОРДУНІСА

— Бачите, не встиг отримати лікарняний, як уже і на рибалку зібрався.

ПИРОГИ З ПЛОМБІРОМ

ГУМОРЕСКА

СВІТЛАНИНЕ робоче місце — під лапатим каштаном на розі двох гомінких вулиць. Щодня тут час від часу лунає її дзвінкий голос:

— Пиріжки, пиріжки гаря-ачі! Пиріже-ечки-и!

Іноді замість пирогів Світлана пропонує теж гарячі біляші або чебуреки.

— Пиріжки! Гарячі пиріжки-и! Пломбір вершковий, пломбі-ірчик! Пиріжки-и, моро-озиво-о!

Раптом Світлана, глянувши на годинник, запропонувала:

— Торгуй і моїми галушками, Раю, а я навідаюся в гастроном... ось поруч, за рогом. Може, щось відхоплю, там один мій знайомий торгує.

Словом, чим багаті в тресті їдальні, тим і раді. Місце людне, конкурентів поруч немає, і Світлана почувається хазяйкою перехрестя.

А сьогодні... Тільки від'їхав трестівський моторолер, як на його місці зупинився «Москвич» — пікап з емблемою молокозаводу. Поки «хазяйка перехрестя» спромоглася щось зміркувати, пікап уже рвонув з місця, залишивши під каштаном два ящики морозива і смагляву стрункую дівчину в новенькому халаті.

— Оце ніде стати, тільки тут? — пустила шпильку Світлана.

Смаглявка на мить знітилась і, обсмикнувши халатик, кивнула:

— Здрастуй... те. У мене ж не пироги, я не заважатиму...

— Хм... Вона не заважатиме,— і Світлана демонстративно відвернулася. — Пиріжки-и, гарячі пиріжки-и-и! Скільки вам, дядю?

Новоприбула і собі виклала на кришку ящика кілька порцій морозива, та ласих на холодний делікатес не було. Світлана, відпустивши покупців, зверхньо подивилася на невеселу сусідку.

— Будеш так продавати, то вторгуєш... Загукуй людей, загукуй.

Згодом, витираючи шматинкою руки, Світлана вже приязніше спитала:

— Новенька? Звати як?

— Рая.

— А я — Світлана.

І розговорилися... Ще за якийсь час, підперши спинами стовбур каштана, дівчата щебетали, мов давні і щирі подруги. Рая ласувала гарячим пиріжком, а Світлана апетитно смоктала вершковий пломбір. Кожні дві-три хвилини Світлана голосно подавала позивні:

— Лише знайомий? — примружилася Рая. — А може?..

— Ні-ні, училися на одному курсі. Я швидко.

Але відвідати знайомого завадив ставний юнак, який, артистично розпростерши руки для обіймів, ще здаля зарокотав басом:

— Кого ба-ачу! Світланко! Ти чи не ти?!

— Ой, тримайте мене! Костя?!

Зустріч була радісно-бурхливою і супроводжувалася риторичними запитаннями: «Ну, як ти?», «А ти як?», «Яким вітром?»

— Ти, значить, Світланко, у сфері торгівлі?

— Ага, поки що тут. Передбачається вакансія завідувача їдальнею. Словом, не скаржусь. А ти як? Де?

— Теж, образно кажучи, маю справу з харчуванням. Тільки їжа в мене... духовна. Мистецтво!

— Ух ти! А все ж?

— У філармонії. Адміністратор я. Теж не скаржуся, Світлячок. У мене ж натура непосиди, а тут — поїздки, польоти, знайомства!

— Здорово! Наших не стрічав, Костику?

— Вітю Кролівця... Здибав якось на автостанції... забув, де... Диспетчер на якомусь автопідприємстві.

— Костику, а хочеш бачити... Колю Майстренка?

— Справді? А він що... тут?..

— За сто метрів від нас. У гастрономі.

— Це ж треба! Веди мерщій!

— Терпіння, Костику. Раю, хазяйнуй тут, я недовго...

Повернулася Світлана без Кості, але з пакунком у руках.

— Свинина без жодної кісточки,— підморгнула Раї. — Якщо тобі треба, поділимося. Однокурсник прислужився. А цей, Костя, чула? Адміністратор філармонії! Звучить?

— Звучить,— кивнула Рая і поцікавилась: — А де ти з ними вчилася?

— У сільськогосподарському. На агрономічному факультеті.

— Справді? — округлила тернові очі Рая. — Так у тебе... вища освіта?

— Чи не дивина! А в тебе?

— Та що в ме-ене-е... Технікум лише. Зооветеринарний факультет.

Григорій ШИЯН.

БІЛЯ РІЧКИ

(Байка-жарт)

Біля річки серед дня,
Де цвіла калина,
Вовк зустрів мале Ягня...
— Ах ти ж, вражий сину!
Хто тебе сюди пустив?
А воно: «Одначе
Я водиці ще й не пив,—
Гірко-гірко плаче. —
Відпустіть! Я більш сюди
Не прийду, їй-богу...»
— Та не жаль мені води,
А тебе, дурного.
Бачиш, в річку бруд стіка,
Аж трава вже сохне.
Тож мерщій ото тікай,
Бо нап'єшся — здохнеш!

Володимир ДУГАР.

СУВОРИЙ НАЧАЛЬНИК

Мал. В. СОЛОМАШЕНКА

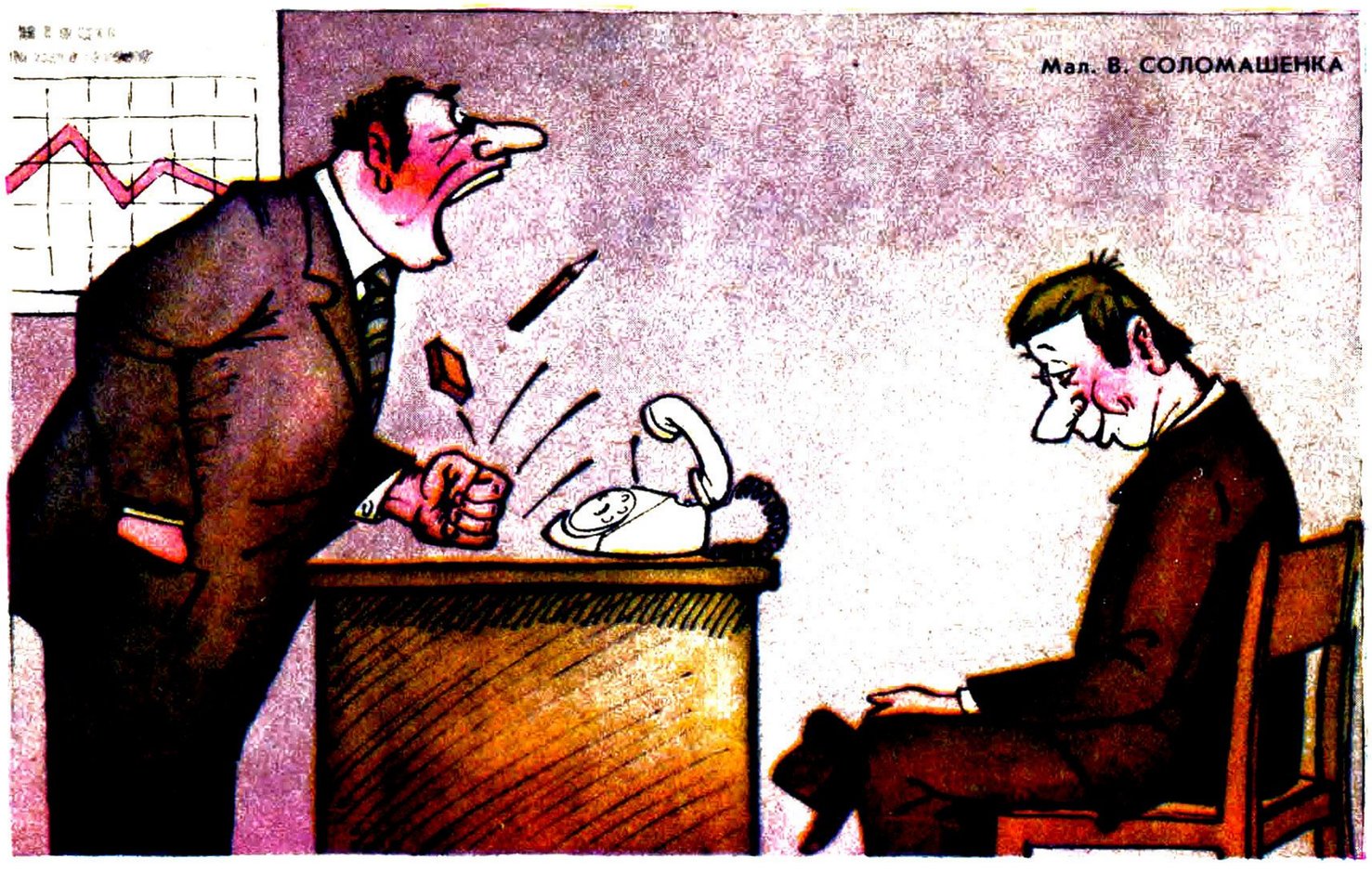

— У вас аж шість доган. Майте на увазі, ще раз запізнитеся на роботу — вліплю вам сьому.

Страшне перо не в гусака...

«Комсомольці нашого колхоза діжурили вчора по расхіщенію государственого імущества».
(З виступу на колгоспних зборах).

«Товариші! Мій виступ буде поганий, але це буде красномовним доказом того, що я хочу сказать».
(З протоколу).
Надіслав П. СУМАРОКОВ.

«...Вашому господарству на лютий місяць доводиться графік здачі худоби разом з населенням в Дубнівський м'ясокомбінат».
(З телефонограми).
Надіслав В. МАРТИНЮК.

«Пояснюю, що ночував я вдома тільки тоді, коли вертався пізно з командировок, про що й розписуюсь».
(З пояснення шофера).
Надіслав Л. НОСЯРА.

«До 1 липня 1982 року громадяни, які мали м'ясоїдних тварин, побиті і використані для особистих потреб».
(З акта ревізії).

«Корови звикли до чоловічої половини і щедро віддають молоко».
(З міськрайгазети).
Надіслав М. СТУЛЬКІВСЬКИЙ.

● Водій радгоспу «Зоря» (село Воронки Володимирецького району) Боровик П. С. став переможцем у соціалістичному змаганні. За це керівництво радгоспу преміювало його холодильником «Снайге-12». Преміювати — преміювали, а вручити подарунок не поспішали. Минув місяць, другий, третій... І радісний настрій Боровику було зіпсовано. Про отаку бюрократію розповідалося у фейлетоні «Невдячні люди» (№ 20 журналу за минулий рік).

Після виступу Перця секретар Ровенського обкому Компартії України тов. Мартинова повідомила, що такий факт відповідає дійсності. За грубе порушення строку видачі премії директору радгоспу Колодію А. А. оголошено догану. Холодильник «Снайге-12» Боровику вручено.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

● «Цінні побажання» — так називалася замітка, вміщена у «Перці» № 21 за 1982 рік, в якій розповідалося, як ремонтно-будівельне управління № 6 вже третій рік зволікає закінчення ремонту у будинкові № 52 по вулиці Леніна, що у селищі Михайлівці.

Керуючий Запорізьким обласним ремонтно-будівельним трестом М. Я. Танкилевич повідомив редакції, що усі сантехнічні роботи по цьому будинкові вже закінчено і прийняті комісією з оцінкою «добре».

● У тому ж номері журналу було надруковано листа колгоспників колгоспу імені Шевченка (Кіровоградщина), в якому йшлося про те, що вони у квітні 1979 року здали Новоукраїнському технічному пункту на ремонт двигун та й досі його звідти одержати не можуть.

Як повідомив голова Новоукраїнського районного комітету народного контролю А. Н. Єлькин, двигун нині відремонтовано й видано колгоспові.

● Мешканцям однієї вулиці села Вікторове (Глухівський район) доводилося здалеку носити воду. Вже кілька років сільські та районні керівники обіцяють їм збудувати колодязь. Та обіцянка так і залишається обіцянкою. Про це до редакції надійшов лист.

Після втручання в цю справу Перця перший заступник голови виконкому Сумської облради А. Д. Бондаренко повідомив, що прохання жителів задоволено: колодязь збудовано.

● У своєму листі до Перця жителька міста Запоріжжя Ханькевич Н. Н. бідкалася, що купила в універмазі дитячий велосипед, а він виявився бракованим. Звернулася до універмагу, а там велосипеда не обмінюють і грошей не повертають.

Заступник начальника Запорізького обласного управління торгівлі Л. А. Дунаєва повідомила редакції, що бракований велосипед у покупця прийнято, а гроші за нього повернуто.

Гумор наших побратимів

Мал. І. БЕРЕЗНІЦКАСА, «ШЛУОТА» (м. Вільнюс).

Без слів.

Мал. Д. БРЕЙКШІСА, «ДАДЗІС» (м. Рига).

Без слів.

Мал. Т. ФАІЗОВА, «ЧАЯН» (м. Казань).

ПЕРШИЙ ХАБАР

— Якось непомітно підсунь йому.

Мал. А. ЄЛЬКОВИЧА, «ЧАЯН» (м. Казань).

— І як тобі дали квартиру! Ти ж від нас звільнився.

— Тому і дали, щоб мене здихатися.

Мал. М. ГІРГЕЛЯ, «ВОЖИК» (м. Мінськ).

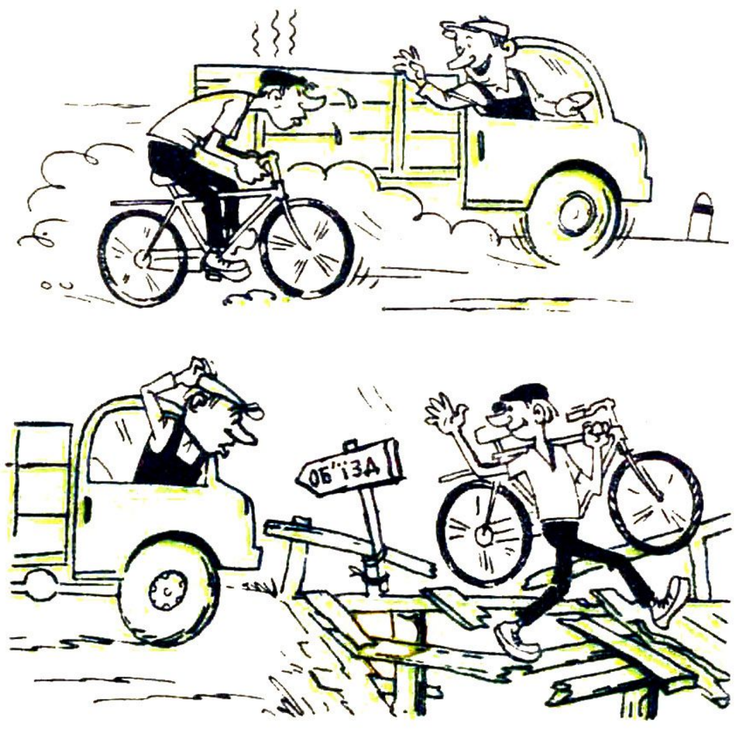

Без слів.

Мал. В. БАРАЙКІСА, «ШЛУОТА» (м. Вільнюс).

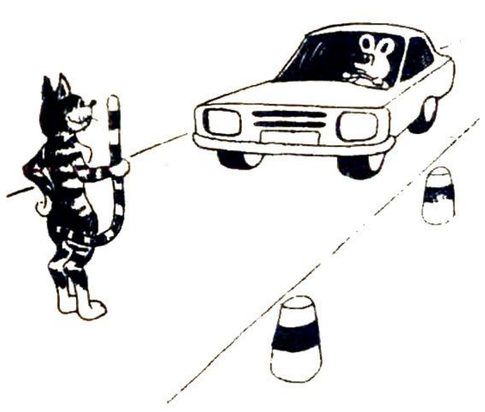

Без слів.

Головний редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: В. БОЙКО, А. ВАСИЛЕНКО, С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: **252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.** Тел. 41-89-12, 41-89-15, 41-89-17.
Адрес редакции: **252047, Киев-47, ул. Петра Нестерова, 4.**

Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перец» № 9 (1147) (на украинском языке). Издательство «Радянська Україна».

Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 01.04.83. Підписано до друку 19.04.83. БФ 15345. Формат видання 70×108/8. Офсетний друк. Умовн.-друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,1. Тираж 2.515.000. Зам. 01727.

© **Журнал «Перець» 1983 р.**

Рукописи не повертаються.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

Ордена Ленина комбинат печати издательства «Радянська Україна», 252047, Киев-47, Брест-Литовский проспект, 94.

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

Індекс 74393

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

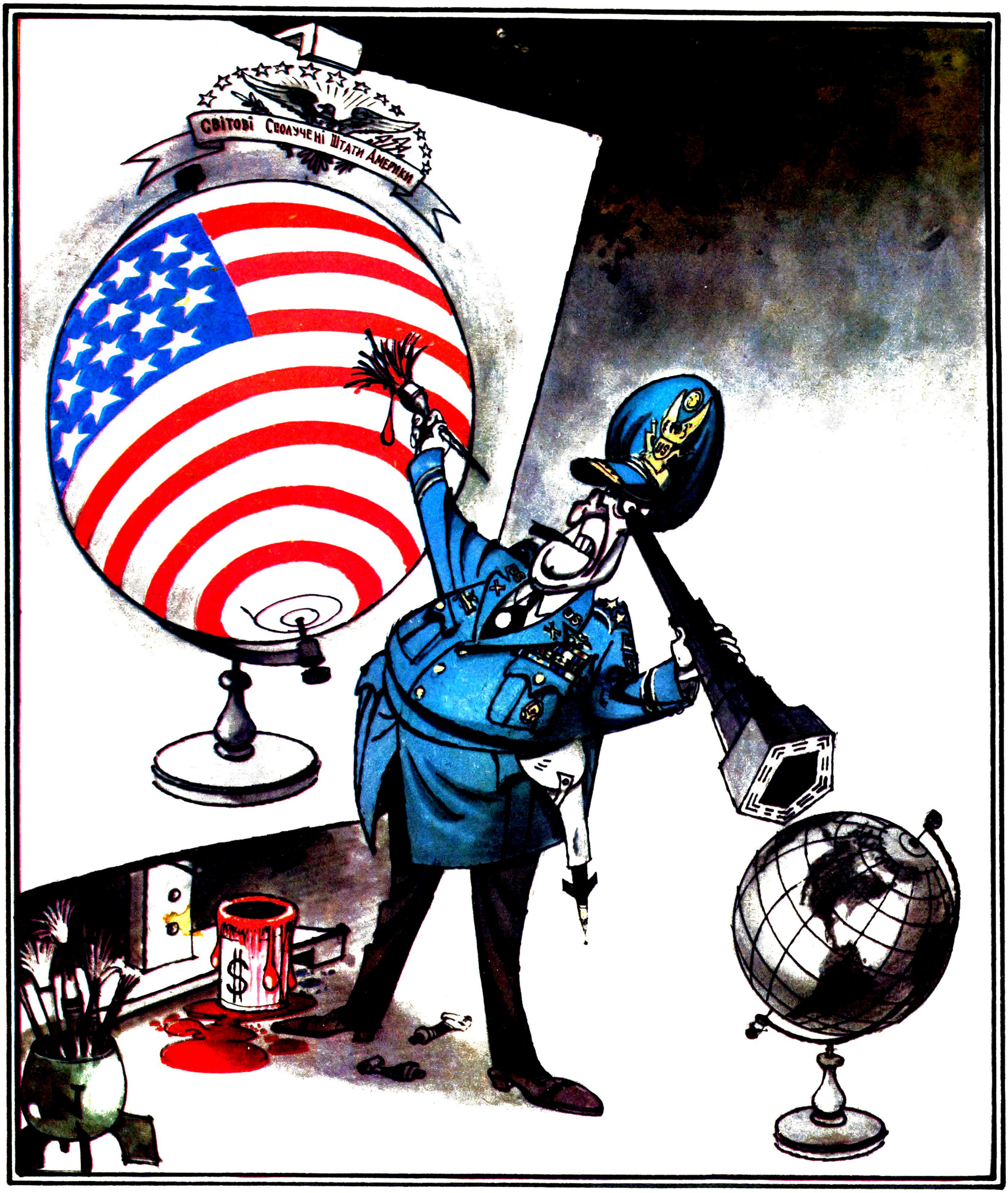

Божевільне марення.